

ÅLAND

www.alandstidningen.ax • Tipsa dygnet runt! Telefon 15000 • E-post 15000@alandstidningen.ax • SMS 0457 00 15000 • Nr 120 • Pris: 2,50 euro

NÖJE Ålänningar trivs med pluggliv i Stockholm **Sidorna 14-15**

SPORT Simon tillbaka i allsvenskan när han tar över Uppsala **Sidan 23**

FAMILJ Anette sjunger i kör för att koppla av **Sidorna 12-13**

”Varför har vi inte sett en konkret anhållan?”

Ministrar svarar på Vårdökritik

» **Nyheter** Vice lantrådet Harry Jansson (C) förstår oron för Vårdös ekonomi, men menar att kommunen inte har någon förtur till att få information om lagstiftningsarbetet. Han är förvånad över att man inte lämnat in en formell ansökan om stöd.

– Varför har vi inte sett en konkret anhållan om likviditetsstöd om det är så alarmerande som kommunicerats, säger han.

Nu har Harry Jansson och finansminister Roger Höglund (C) bjudit in Vårdös kommundirektör Erik Brunström-Granesäter till ett möte.

Vårdös kommunstyrelse gick i går igenom kommunens bokslut för 2022.

– Vi avslutade 2022 med en likviditet på 39 kassadagar, vi hade alltså pengar kvar för 39 dagars drift, säger Erik Brunström-Granesäter. **Sidorna 4-5**

Kumlinge varnar för trafikproblem

Kommunstyrelsen i Kumlinge träffade i torsdags landskapsregeringen för att informera om allvarliga trafikrelaterade problem för kommunen.

I en skrivelse visar man bland annat hur dagens allt tyngre bilar leder till minskad kapacitet på färderna Alfågeln och Mergus.

Sidan 6

Marieparkköp ska utredas mer

» **Nyheter** Beslutet blev återremiss när stadsstyrelsen tog upp ärendet om ett köp av Mariepark.

Stadsstyrelsen vill att det ska göras en analys av områdets eventuella framtida användning.

– Det är det som har varit den brinnande punkten för många i fullmäktige, säger stadsstyrelsens ordförande Ingrid Zetterman efter mötet.

Sidan 5

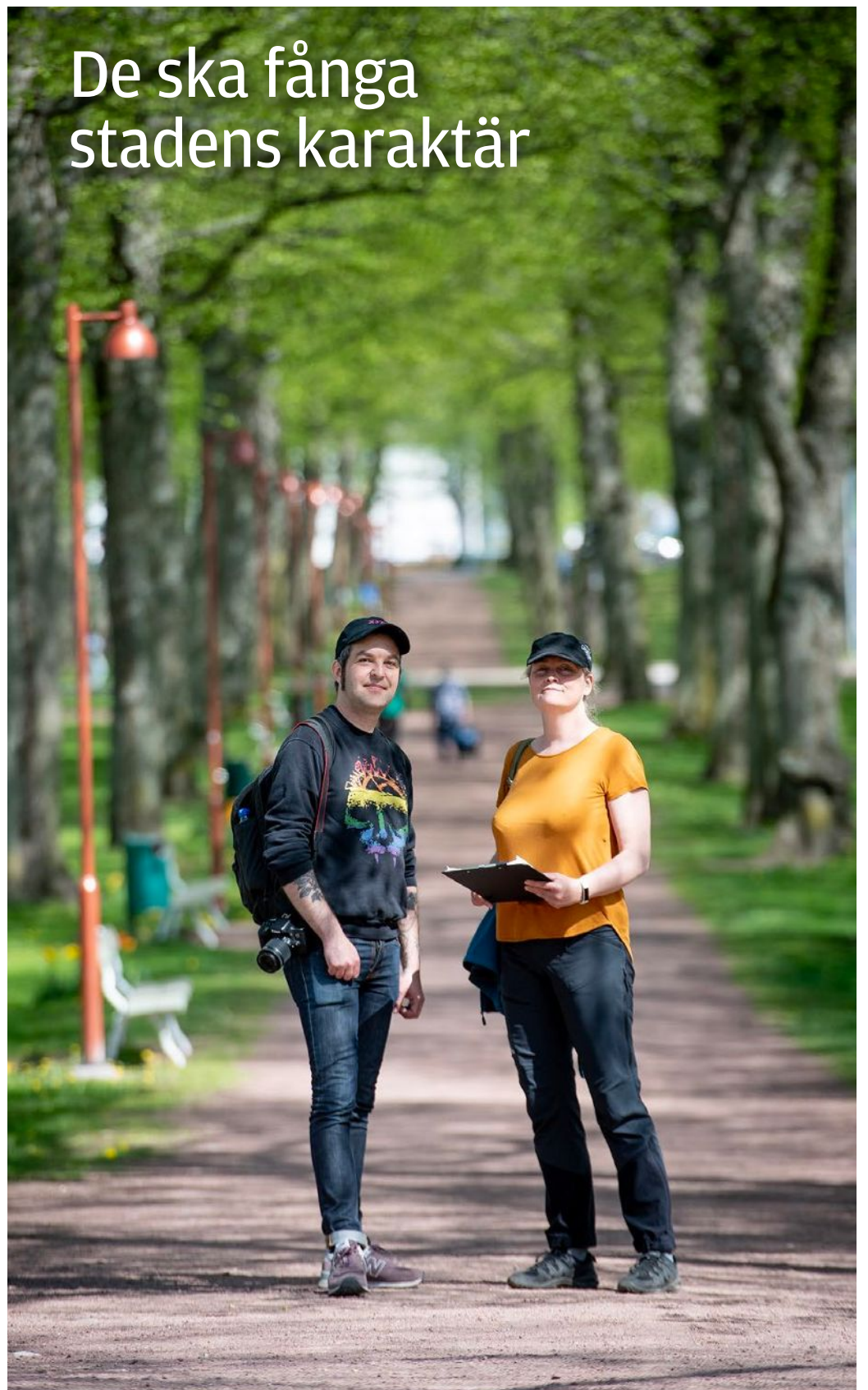
Inget omval för Simon Holmström

» **Nyheter** HI-ledamoten lämnar den åländska politiken i höst. **Sidan 6**

Hyrde ut lägenhet – fick tillbaka förstört hem

» **Nyheter** En hyresgäst lämnade efter sig en förstörd lägenhet. Nu har parterna ingått förlikning. **Sidan 6**

De ska fånga stadens karaktär

Mikael Hammerman och Ylva Othzén har jobbat på fältet den här veckan.

Foto: Hülyla Tokur-Ehres

» **Kultur**

Under veckan har kulturmiljöer i Mariehamn inventerats. Projektet ska ringa in stadens karaktär och vara till hjälp i samhällsplaneringen.

– Tidigare har det varit fokus på enskilda byggnader men inte helhetsperspektivet, säger Mikael Hammerman, bebyggelseantikvarie. **Sidorna 26-27**

» Dagens ämne Språk

Äntligen får svenskspråkigas rättigheter stöd av justitiekanslern

Rättssäkerheten är hotad slår justitiekanslern fast. Ingen nyhet för många ålänningar, men frågan är om vi kommer få se några konkreta åtgärder i och med beslutet.

Daniel Dahlén
daniel.dahlen@alandstidningen.ax
tel: 26 646

”Kontentan blir att olika lagar gäller beroende på vilket språk man talar. Sådant förfarande hör inte hemma i en västeuropeisk rättsstat.”

För många av oss som följer svenskans utveckling i Finland kom justitiekansler **Tuomas Pöystis** slutsats gällande svenskspråkigas rättssäkerhet inte som någon överraskning.

Bristerna i översättningarna och bristen på översättningar är oroväckande och utvecklingen blir allt mer graverande. Det går åt fel håll och det tycks finnas en underliggande acceptans bland finländska beslutsfattare för dylika brister. Det var tydligt under förra mandatperioden under den socialdemokratiska ledda regeringen och inte minst är det tydligt att uppfattningen är utbredd när även fackförbund struntar i översättningar av kollektivavtal.

Svenskspråkigas rättigheter åsidosätts ständigt i dagens beslutandeapparat. Därför är det glädjande att Pöysti ryter ifrån. För som Pöysti konstaterar är det oroväckande när rättssäkerheten inte är tryggad då språkversionerna skiljer sig från varandra. Kontentan blir att olika lagar gäller beroende på vilket språk man

Det finns oroväckande brister i översättning av lagar enligt JK. Nu krävs svar från statsrådet och ministerierna på vilka åtgärder de tänker vidta. Foto: Pressbild

talar. Sådant förfarande hör inte hemma i en västeuropeisk rättsstat.

I samtal med riksmyndigheter beskrivs problematiken ofta vara ett resultat av bristande resurser. Det är förståeligt, men inte acceptabelt. Det är direkt oroväckande att många myndigheter och politiker i Finland accepterar den slutsatsen.

Om Finland ska vara ett tvåspråkigt land och leva upp till de åtaganden man har gällande det svenska språket så måste det även få kosta. För inom vilket annat område skulle dylika brister som leder till lagstridighet accepteras år ut och år in? Där en betydande del av befolkningens rättigheter åsidosätts?

Från åländsk sida har detta, som lantråd **Veronica Thörnroos** (C) nämnde i tisdagens Ålandstidning, påtalats vid upprepade gånger. Så många gånger att när man pratar med åländska tjänstemän upplever de att de likt en Don Quijote slåss mot väderkvarnar.

Därför är justitiekanslerns granskning en bra uppbackning som väcker om inte annat så en förhoppning om förbättring. Inget kommer givetvis att ändras över en natt och vi ska komma ihåg att problemet med översättningarna inte bara handlar om resurser. Det handlar mer om svenskans allt mer undanskymda roll i Finland och åt det kan inte en justitiekansler eller Åland göra mycket. Däremot kan granskningen leda till att det kommer mer resurser till de myndigheter som ska upprätthålla även svenskspråkigas rättigheter.

Den 30 november ska statsrådet och ministerierna meddela vilka åtgärder man vidtagit med anledning av justitiekanslerns beslut.

För stora förhoppningar ska dock inte ges kommande svar, men vi får samtidigt hoppas att 30 november, som tillika är Karl XII dödsdag, inte ska sluta lika ödestungt för det svenska språket som för krigarkungen utan att vi i stället får se en nystart när det gäller statsrådets och ministeriernas insikt i behovet att upprätthålla svenskan för att trygga även de svenskspråkigas rättssäkerhet.

» Ledarstick

Sluta ducka – ta tag i problemen

När Ålands radio och tv höll bolagsstämma tidigare i veckan ondgjorde sig ledningen över att bolaget betalar för återsändningen av TV4. Att slänga in TV4 i debatten för att få mer pengar till sin verksamhet kan förefalla smart, men taktiken är lätt att genomskåda.

TV4 är den populäraste kanalen som ålänningar konsumerar varje dag, enligt Åsub. Det är en kanal som är omtyckt och som har en bra spridning i det åländska samhäl-

let. Kanalen är förvisso inte en public service-kanal, men den är viktig för ålänningars svenskspråkiga identitet. Att inte ansvariga vid radion inser det är direkt förvånande.

Att styrelse och ledning väcker frågan innan man på allvar tagit itu med sin interna kostnadskostym är även det förvånande. Vågar inte den politiskt tillsatta styrelsen ta den striden eller vad handlar det om?

För vad är det som säger att radion ska ha de bästa personalförmånerna i branschen

på Åland, vilket de i dag har? Varför sitter det två personer i administration på ett bolag som omsätter runt två miljoner och inte har någon försäljning? Varför satsar man på direktsändning av riksdagsvalet när det sker på nationell nivå?

Sluta släng konsumenterna under bussen genom att ifrågasätta avgiften för återsändningen av TV4 och bedriv riktigt företagande istället. För Ålands radio och tv är trots allt ett aktiebolag med allt vad det innebär.

Mer pengar behövs inte, vad som krävs är mer ledning och styrning för att få ordning på skutan. Framför allt måste ägarna ställa krav på verksamheten.

Slutligen, för tydlighetens skull, handlar det inte om politisk styrning av innehållet utan behovet av tydlig ekonomisk styrning och tydliggörande av uppdraget. För uppenbarligen har inte tillräckligt gjorts på det området.

Daniel Dahlén

ÅLAND
För ett själstyrkt örike

Vd, chefredaktör
och ansvarig utgivare

Daniel Dahlén
daniel.dahlen@alandstidningen.ax
tel: 26 026

Besöksadress: Strandgatan 16, Mariehamn
Öppettider: Måndag-fredag 8-16 (lunchstängt kl 11-12)
Epost: Använd mall: fornamn.efternamn@alandstidningen.ax

» REDAKTIONEN
Redaktionschef: Sandra Widing.
Nyhetschef: Petra Dahlgren, Malin Henriksson.
Nyhetsstipset: 15000 - Även kvällstid och veckoslut.
Epost: nyheter@alandstidningen.ax
Insändare: debatt@alandstidningen.ax

Postadress: Box 50, AX-22101 MARIEHAMN
Tel växel: 26026
Hemsida: alandstidningen.ax

Redaktörer: Anna Jakobsson, Kevin Eriksson, Annika Kullman, Linda Blix, Eva Ringbom-Fonsell, Nina Smeds.
Sport: Thomas Jonsson, Victor Sundqvist.
Kultur: Petter Löbråten.
Familj: Nina Eriksson.
Foto: Daniel Eriksson, Robert Jansson, Hülya Tokur-Ehres.
Redigering: Sebastian Boman, Jonas Bladh, Monica Fogelström.

» ANNONSAVDDELNINGEN
e-post: bokning@alandstidningen.ax

» PRENUMERATION
Tel: 26606
e-post: prenumeration@alandstidningen.ax

» UTGIVARE
Ålands Tidnings-Tryckeri Ab

Reviderad upplaga 2022: 7.871 ex.

ISSN 0355-9149 (print)
ISSN 2953-9234 (online)

TIPSA OSS 15 000

Ring 15000 Mejla 15000@alandstidningen.ax Mess & mms 0457 00 15000

Har du blivit utan din Ålandstidning?

Ring Åland Post tel 018-636 700, telefonen är bemannad vardagar kl 8.30-14. Övriga tider telefonsvarare som avlysnas regelbundet. Du kan också anmäla utebliven tidning via www.alandpost.ax. Där meddelas även eventuella störningar i post- & tidningsutdelning.

ALLTID UTEMÖBLER
I LAGER FÖR SNABB
LEVERANS!

NYHET
UTEGRUPP
TOREKOV/MALLORCA
1199€
(1776€)

LJUSSLINGA
CIRCUS
29,90€

GLAS TAVIRA
4-PACK
9,90€
(19,90€)

NYHET
FLATVÄVD MATTA
REPLAY
111,60€
(139€)

NYHET Utegrupp Torekov/Mallorca med bord och 6 stolar **1199€** (1776€) NYHET Utebord Torekov, 240x100 cm **479€** (699€) NYHET Utekarmstol Mallorca **161,60€** (179€) NYHET Flatvävd matta Replay, 200x290 cm **111,60€** (139€) Pläd Colorado 39,90€ Vinglas Tavira, 4-pack **9,90€** (19,90€) Skål Stack 3,90€ Tallrik Stack 7,90€ Ljusslinga Circus 29,90€ Vas Willow, Ø 18, H 31 cm 34,90€ Urna Willow, Ø 21, H 24 cm 34,90€ NYHET Kruka Square, H 31, B 30 cm 54,90€

SISTA DAGARNA!

JUST NU 10-40% RABATT PÅ UTEMÖBLER

BOSE
HÖGTALARE PÅ KÖPET
VÄRDE
349€
*

Rymlig soffa med plats för hela familjen

1999€
(2299€)

3-sits soffa med schäslong och divan Town i tyg Alex mix stone/light grey med armstöd A och wengébetsade ben **Specialpris 1999€** (2299€)

lläggskiva ingår så du enkelt
kan förlänga bordet

799€
(999€)

Matgrupp Harry med 4 stolar Einar **799€** (999€)

NYHET
KUDDFODRAL
SOFIA AT THE BEACH
19,90€

NYHET
HANDDUK
HAMAM RECYCLE
12,90€

TAG 2
BETALA
19,90€

20%
PÅ ALLA
KONSTVÄXTER

SE PRISET
0,70€
RUSTIKLJUS
TINDRA

VAS
BLAIRE
34,90€

SÄNG + GAVEL
1499€
(2319€)**

Kontinentsäng Sense Delux, dubbelsäng med bäddmadrass Sense delux, sänggavel Curve, tyg Lova ljusgrå, 180x200 cm **Paketpris 1499€** (2319€)

Mio Mariehamn. Lövdalsvägen.

Lövdalsvägen 16. Tel. 018-317 44. Mån-fre 10-18. Lör 10-16. 28/11 10-21. *Bose högtalare (värde 349€) på köpet när du handlar för minst 1999€. Erbjudandet gäller nybeställningar under perioden 9/5-29/5. Kan kombineras med andra erbjudanden, dock ej Se priset-produkter. Begränsat antal, gäller så långt butikens lager räcker. **Gäller t.o.m. 21/6. Erbjudandena gäller på ordinarie priser så långt lagret räcker, dock längst t.o.m. 29/5 om inget annat anges. Lokala avvikelser kan förekomma. Reservation för slutförsäljning och ev. tryckfel. Mer info på mio.se

mio

Harry Jansson om Vårdökritik:

De har ingen förtur till information

– Vårdö kommun har ingen förtur till information, framför allt inte innan beslutet är formellt, säger vice lantrådet Harry Jansson (C) om Vårdö kommundirektör Erik Brunström-Granesäters kritik om kriskommunlagen. Han förstår oron för ekonomin.

– Men varför har vi inte sett en konkret anhållan om stöd, säger han.

Finansminister Roger Höglund (C) säger att det i dagsläget inte finns någon lag som ger rätt till likviditetsstöd för en kommun i ekonomisk kris. Foto: Daniel Eriksson

Vice lantråd Harry Jansson förstår inte den hårda kritik som Vårdös kommundirektör Erik Brunström-Granesäter riktar mot landskapsregeringen och särskilt Harry Jansson om den uteblivna kriskommunlagen.

– Vårdö kommun har ingen förtur till information, framför allt inte innan beslutet är formellt, säger han.

Harry Jansson menar att han svarat på Ålandstidningens frågor varför det är svårt att få till en lagstiftning om kriskommuner och att det inte leder till någon skyldighet att informera kommunerna.

– Ålands kommunförbund är vår naturliga motpart.

”Välmenta frågor”

Harry Jansson förstår inte heller varför Erik Brunström-Granesäter talar om ”arrogant” bemötande i en e-postkonversation. Harry Jansson menar att när han såg att boksluten för de åländska kommunerna överlag blev överraskande positiva, frågade han hur resultatet blir för Vårdö.

– Jag frågade i all vänlighet liksom jag gjort för flera kommuner och fick en utskällning via mejl hur jag kan vara så oinsatt i just Vårdös situation. Vårdö får faktiskt ursäkta att jag inte är så insatt i Vårdös dagspolitik. Det är bra att Vårdö har en kommundirektör som är enga-

en ansökan. Den delen förvånar mig.

Men om kommunen behöver rådfråga, vem vänder man sig till?

– Jag kan bara prata för regeringskansliet. Vårdö har inte bett om ett möte, jag har haft möten med flera kommuner som velat träffas. Det räcker inte med att bara skicka e-post.

Harry Jansson menar också att Erik Brunström-Granesäters önskan om ett bättre landskapsandelssystem är problematiskt.

– Det är dilemmat, prognoserna för hela Åland visar på underskott. Det är vår verklighet. När samtidigt den kommunala sektorn visar huvudsakligen tillfredsställande siffror är det svårt att ändra systemet för att lösa enskilda kommuners problem.

– Deras ekonomiska problem kan bero på nåt helt annat.

Han menar att man tar signalen från Vårdö på största allvar, men säger att man inte heller fått några politiska propåer om att landskapsregeringen behöver agera.

Blir det plump i protokollet eller på något sätt negativt för en kommun som ansöker om och får likviditetsstöd?

– Nej, det påverkar inte negativt annat än att man vet att det finns ett konkret behov och då kunde finansministern ta upp att det nu finns ett behov, precis som med Sottunga då i tiden. Alla kommuner kan nu och då ha ekonomiska problem.

Möte på måndag

Finansminister Roger Höglund (C) och Harry Jansson har med anledning av Eriks Brunström-Granesäters kritik i Ålandstidningen bjudit in kommundirektören till ett möte på måndag.

Harry Jansson har förståelse

för besvikelsen över den uteblivna kriskommunlagen.

– Men den innehåller långa utvärderingstider och hjälper inte mot akuta problem. För Vårdö hjälper det inte att vara arg vad gäller kriskommunbitten utan där är det likviditetsstödet som kan vara till hjälp. Men det är bra att vi får reda ut det här på måndag.

Finansminister Roger Höglund bekräftar att det förekommit e-postkonversation, men ingen formell ansökan.

– I stället för att mejla är det alltid bättre att träffas, säger han.

Han menar ändå att det i dagsläget inte finns någon gällande lag för likviditetsstöd. Att stifta en ny lag är en långdragen process.

Men vad finns det för akut hjälp för en kommun i ekonomisk kris?

– Utan en lag i botten finns det ingen hjälp med likviditetsstöd. Det tar tid att ta fram en ny lag. Vi har den gamla lagen att utgå ifrån, men den behöver modifieras.

Roger Höglund menar att det där banklån som gäller. Han säger att man ändå gjort justeringar i landskapsandelssystemet som ger fyra miljoner euro mer till kommunerna under 2023.

– En del av det tillfaller Vårdö. **Men ska man ta banklån för att klara driften?**

– Vi ska diskutera det på måndag. Jag vill höra Erik först.

Text
Nina Smeds
nina.smeds@alandstidningen.ax
tel: 26 635

Vårdö hade bara pengar kvar för 39 dagars drift

Vårdös kommunstyrelse tog i onsdags kväll upp bokslutet för 2022, som enligt förväntan landade på minus. Enligt kommundirektör Erik Brunström-Granesäter är landskapsandelssystemet en viktig orsak till att man nu är i ekonomisk kris.

Kommundirektör Erik Brunström-Granesäter.

Vårdös kommunstyrelse behandlade under sitt möte på onsdagen bokslutet för 2022. Det visar ett årsresultat på -381.000 euro, vilket enligt kommundirektör Erik Brunström-Granesäter motsvarar 10 procent av de totala verksamhetskostnaderna. Det budgeterade resultatet var drygt -310.000 euro.

Årsbidraget efter att den lag-

stadgade driften betalats landade på -170.000 euro. Gällande investeringar gjorde man endast det mest nödvändiga, menar Erik Brunström-Granesäter, som konstaterar att resultatet är oroväckande.

– Vi avslutade 2022 med en likviditet på 39 kassadagar, vi hade alltså pengar kvar för 39 dagars drift, säger han.

Han säger att Vårdö nu uppfyller två av tre kriterier för att

vara en kriskommun enligt det lagförslag som tidigare togs fram, i och med att soliditetsgraden är 45 procent och att årsbidraget inte täcker avskrivningarna.

Vårdös ekonomiska kris, som Ålandstidningen skrev om i torsdagens tidning, var ämne för mycket diskussion på kommunstyrelsens möte.

– Bokslutet var det enda egentliga ärendet, och mötet tog drygt fyra timmar, säger Erik Brunström-Granesäter.

Landskapsandelar problemet

Erik Brunström-Granesäter konstaterar att kostnaderna har ökat främst inom äldreomsorgen, vilket är ett resultat av en åldrande befolkning.

Enligt honom är den främsta orsaken bakom Vårdös ekonomiska situation att landskapsandelarna inte har ökat i takt med kostnaderna för kommunens lagstadgade uppgifter.

– Om landskapsandelssystemet hade följts de senaste 15 åren hade vi inte haft kriskommuner på Åland, säger han.

Erik Brunström-Granesäter säger att han nu kommit överens om en träff mellan kommunen och de ansvariga ministerna för att diskutera Vårdös situation (läs mer i artikeln här intill).

– Jag ser fram emot en konstruktiv dialog inför framtiden, säger han.

Ronja Eklund

Vice lantrådet Harry Jansson (C) säger att ingen enskild kommun har förtur till information om kriskommunlagen.

Foto: Robert Jansson

Innan stadsstyrelsen fattar beslut om Mariepark vill man ha en utredning om vad området kan användas till. Foto: Daniel Eriksson

Återremitterade köp av Mariepark

Vad ska området användas till? Den frågan ska utredas mer innan stadsstyrelsen fattar beslut i ärendet om ett eventuellt köp av Mariepark.

Stadsstyrelsen tog på torsdagen upp de två ärendena om Mariepark. Det handlar dels om att köpa anläggningen Mariepark och återlösa arrendet som gäller för området, dels om att föreslå för stadsfullmäktige att 675.000 euro ska beviljas för detta.

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera saken.

– Ärendet återremitteras för vidare analys av områdes eventuella framtida användningsområde, säger ordförande **Ingrid Zetterman** (Lib).

Varför fattades det beslutet?

– Det är det som har varit den brinnande punkten för många i fullmäktige. Vad ska man använda området till? Därför vill vi titta vidare på frågan och se vad det finns för möjligheter.

Ålandstidningen skrev i torsdagens tidning att **Dennis Janssons** bolag Mariepark Ab i måndags lämnade in en anhållan om en fyraårig förlängning av byggnadsskyldigheten som råder enligt arrendavtalet.

Måste det ärendet avgöras först?

– Det är stadsmiljösektorn som har det ärendet. Men ärendena hänger ihop så det måste ske en koordinering, säger Ingrid Zetterman.

Anna Jakobsson

Nytt besvär i Ida Mann-ärendet

Ett nytt besvär har lämnats in mot stadsstyrelsens beslut att inte låta stadsmiljöchefen Ida Mann fortsätta sin anställning efter prövotiden.

Leif Holländer lämnade i måndags den 22 maj in ett besvär gällande Ida Mann-ärendet till Ålands förvaltningsdomstol. Han besvärar sig både mot stadsstyrelsens beslut den 28 mars att häva stadsmiljöchefen Ida Manns anställning under prövotiden och mot att rättelseyrkandet, som han själv tidigare lämnade in i ärendet, förkastades.

Leif Holländer yrkar på att förvaltningsdomstolen ska upphäva det överklagade beslutet eller i andra hand förvisa ärendet till ny behandling. Han yrkar även på att ärendet ska behandlas brådskande och att beslutet att Ida Mann inte får fortsätta inte ska få verkställas.

Flera bristfälliga förfaranden

I besväret tar Leif Holländer upp bristfälliga förfaranden i flera led av beslutsfattandet. Det gäller bland annat kallelser som inte är utfärdade på ett lagligt sätt och dokumentation från både prövotidshörandet

Leif Holländer har lämnat in ett nytt besvär angående Ida Mann-ärendet. Han tar upp flera fel i beslutsfattandet. Foto: Robert Jansson

med Ida Mann och stadsstyrelsens hörande med nämndledamöter som saknar flera formella krav.

Han skriver även att motiveringen "Inte tillräcklig lämplighet" är otillräcklig och att det saknas dokumentation som styrker den.

Enligt besväret har stadsstyrelsens beslut att avsluta Ida Manns prövotid fattats utan sakenlig beredning och på grunder som inte är lagenliga.

"Det uppvisas grava brister i hela ärendeförfarandet som resulterar i otaliga olagligheter längs hela beslutskedjan och kränkningar av rättsskydd", skriver Leif Holländer i besväret.

Ronja Eklund

Frustration i Kumlinge över skärgårdstrafiken

Uppvaktade LR om allvarliga trafikrelaterade problem

Kumlinge kommun uppvaktade under torsdagen landskapsregeringen gällande allvarliga trafikrelaterade problem. "Mergus är helt enkelt inte ett lämpligt fartyg för tvärgående linjen, varken kapacitets- eller komfortmässigt", skriver kommunstyrelsen bland annat.

Från Kumlinge deltog kommunstyrelsen i uppvaktningen. Genom ett pressmeddelande som sänds ut på torsdagskvällen sammanfattas problemen i en medföljande skrivelse.

Kapaciteten till och från nordöstra skärgården minskar hela tiden, framhåller ordförande **Lenny Karlsson** och kommunstyrelsen i skrivelsen. Det sker samtidigt som skärgårdens behov av mer folk är större än någonsin och turistföretagarnas strävan efter en längre säsong är ihärdigare än tidigare, skriver man.

Genom olika exempel kommer man i skrivelsen fram till att det, bland annat på grund av dagens allt tyngre bilar, sammanlagt försvinner upp till nio personbilplatser per tur på färjorna Alfågeln och Mergus.

"För att lösa kapacitetsbristen sommartid måste man köra flera turer per dag med de mindre fartygen. På det viset kan man variera kapaciteten under olika tider av året även med mindre fartyg och erbjuda flera alternativ för avgångar mellan skärgården och fasta Åland", skriver man.

Kommunstyrelsen vill också att personbilstrafiken bör prioriteras på Alfågeln och att den tunga trafiken styrs över till an-

dra linjer, i mån av möjlighet till Brändö-Kumlingelinjen.

Mergus inte lämplig

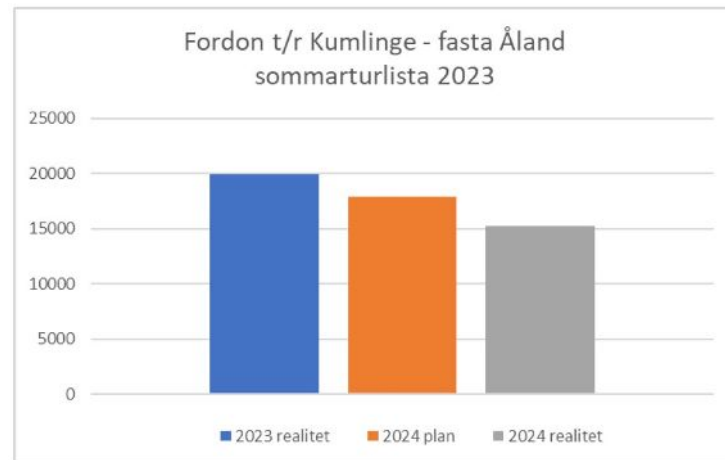
En annan sak som man tar upp är behovet av extra turer i höst, om bytet av Kastörsbron och renovering av Kumlinge norra färjefästet inleds då. De arbetstransporterna ska inte inkräkta på andra trafikanters möjligheter att resa, skriver man.

Gällande den nya färjan Mergus noterar kommunstyrelsen att den tidigare har trafikerat en kort sträcka där passagerarna har kunnat sitta i sina bilar. "Mellan Långnäs och Snäckö kommer detta knappast att ses som attraktivt alternativ, dessutom är det inte ens tillåtet att sitta i bil under resan", skriver kommunstyrelsen, som även ser en risk för att passagerarsalongen bli för trång när färjan är fullastad. Annat som påpekas är att det inte finns något utrymme där folk kan sitta ute på sommaren och det kan ske en nedisning av fordon på däck på vintern.

Utgående från fartygets klassning och besättning drar man slutsatsen att det inte går att utöka antalet turer mellan Snäckö och Hummelvik, vilket skulle krävas under högsäsong för att öka kapaciteten. "Upphand-

Kumlinge kommun anser inte att Mergus är ett lämpligt passagerarfartyg för rutten mellan Snäckö och Långnäs. Foto: Wikimedia Commons

Kumlinge kommunstyrelsens illustration visar den väntade kapacitetsminskningen på Alfågeln och Mergus.

lingen av trafiken på tvärgående linjen och dess snart kända resultat visar tydligt hur viktigt det skulle vara att involvera berörda skärgårdskommuner i kommande upphandlingar i god tid", skriver man.

Arbetspendlingen viktig

För att seriösa anbudsgivare ska kunna räkna på trafiken med nyare fartyg måste trafiken bjudas ut på flera år än tidigare, föreslår man. Om det inte finns utrymme i entreprenaderna och i turistlistan att sköta om färjan, vare sig man äger eller lånar den, kommer oplanerade stopp

att förekomma. Stoppen ruinerar vardagspusslet för skärgården och på sikt också tron på en fungerande trafik, enligt kommunstyrelsen.

I skrivelsen påpekas även vikten av arbetspendlingen mellan Kumlinge och Enklinge. "Varje indragning, ändring och 'framflyttad tur' har negativa konsekvenser för kommunens verksamheter, som inte klarar av en halv dag utan den interna trafiken", skriver kommunstyrelsen.

Text
Anna Jakobsson
anna.jakobsson@alandstidningen.ax
tel: 26 624

Simon Holmström lämnar den åländska politiken

Hållbart initiativs lagtingsledamot Simon Holmström har bestämt sig för att inte kandidera i höstens val.

- Efter fyra fantastiska år är det dags för mig att fortsätta mitt engagemang för hållbarhetsfrågor utanför Åland, skriver han i ett pressmeddelande.

Simon Holmström är en av grundarna till Hållbart initiativ 2019 och valdes in i lagtinget i partiets första lagtingsval. Han var också, tillsammans med **Annette Bergbo**, partiets första talesperson.

Simon Holmström skriver att han väljer att inte ställa upp för omval med anledning av långtgående planer att fortsätta sitt engagemang för hållbarhetsfrågor utanför Åland. Han fortsätter ändå till mandatperiodens

Simon Holmström (HI) fortsätter sitt engagemang i hållbarhetsfrågor utanför Åland. Foto: Hülya Tokur-Ehres

slut som partiets gruppleddare i lagtinget.

- Jag ställde upp i valet 2019 för att stärka drivkraften för hållbara beslut i alla politikom-

råden. Det har varit ett spännande uppdrag som gett resultat i det stora och lilla. Det finns mycket kvar att göra och därför kommer jag att göra allt för att

stöda partiet i valkampanjen, skriver Simon Holmström.

Till Ålandstidningen säger Simon Holmström att han nu vill börja arbeta på ett mer internationellt plan.

- Det har väckts en tanke hos mig att min energi skulle passa i internationella och europeiska sammanhang, säger han.

Han säger också att han vill bygga på sin akademiska grund, en master i miljöpsykologi.

Att han inte ställer upp i höstens val är enligt Simon Holmström inte ett slutgiltigt avsked till åländsk politik, utan beror på att han vill bygga vidare på sitt engagemang.

- Det här är inget hejdå till Åland, säger han.

Text
Nina Smeds
nina.smeds@alandstidningen.ax
tel: 26 635

» Notisnytt

Hyresgäst totalförstörde lägenhet

En man vräktes och lämnade efter sig en lägenhet i obeboeligt skick. Nu har tvisten med hans tidigare hyresvärd gjorts upp.

En man hyrde en lägenhet under 2016 och 2017. Efter att det förekommit många fester i bostaden beslöt fastighetsägaren att vräka honom.

När ägaren kom till lägenheten kunde det konstateras att den var mer eller mindre förstörd. Bland annat hade dörren till toaletten rivits loss och söndrats, skåp och dörrar var spraymålade, golv, tak och köksinredning hade skador och glaset i ytterdörren var krossat. Lägenheten var ostädad och det låg en mängd bråte på golvet.

Enligt åtalet visar mannens agerande att han har "förhållit sig fullständigt likgiltigt till den skada han hade förorsakat annans egendom."

Mannen erkänner att han gjort sig skyldig till skadegörelse, men säger att han inte förstörde lägenheten på grund av likgiltighet. Han uppger att han vid denna tidpunkt "målade väldigt dåligt och inte riktigt kan stå för sitt agerande".

Lägenheten fick saneras och återställas. I åtalet står det att hyresgästen orsakat skador för åtminstone 14.045 euro.

I tingsrättens handlingar framgår det att parterna har ingått förlikning, vilket innebär att de har kommit överens utanför domstolen. (LB)

Ejdern ur trafik på lördag

TRAFIK Brändö-Kumlingelinjen får klara sig utan Ejdern på lördag då hon ska få nya avgasbälgar.

Ålands Sjötrafik kör persontransporter enligt Ejderns turlista, beställning görs direkt till färjan. (pd)

Slet sin fru i håret och drog henne i armarna

TINGSRÄTTEN En man erkänner i Ålands tingsrätt att han vid ett tillfälle har slitit sin fru i håret och dragit henne i armarna. Till följd av våldet har kvinnan haft smärta i hårbotten, blåmärken på armen och ett sår på handleden.

Mannen döms för lindrig misshandel och ska betala 30 dagsböter á 22 euro, totalt 660 euro. (LB)

Körde narkotika-påverkad och utan giltigt körkort

TINGSRÄTTEN En man körde bil på Lemlandsvägen i Jomala trots att han var påverkad av det narkotiska ämnet THC, och att hans körkort hade dragits in.

Han döms för rattfylleri, narkotikabruk och olovlig körning till 50 dagsböter á 28 euro. Åtta av dagsböterna dras av då han satt frihetsberövad ett antal timmar. Totalt ska han betala 1.176 euro. (LB)

Med fokus på
Ungdomars psykiska
ohälsa

Allt fler larmrapporter kommer om ungas psykiska ohälsa. En av de senaste är Ungdomsbarometern som kom i höstas och som visade att särskilt åländska ungdomar mår dåligt. Det här är den sjätte artikeln i en serie där Ålandstidningen belyser ämnet. Har du tips vad vi borde skriva om framöver? Hör av dig till nyheter@alandstidningen.ax.

Strandnäs skola satsar på ungas psykiska hälsa

YAM ska minska depression och självmordstankar

Ett preventivt program för ungas psykiska hälsa och välbefinnande som ska minska depression och eventuella tankar på självmord. Det är YAM-programmet och det har Strandnäs skola testat på i vinter.

Under februari månad deltog årskurs åtta i Strandnäs skola i ett självmordspreventivt och hälsofrämjande program, YAM. Det står för Youth Aware of Mental Health.

Det var utbildade instruktörer från Finland som ledde programmet. Det syftar till att öka kunskapen om psykisk ohälsa bland unga och utveckla färdigheter att möta livets svårigheter.

YAM-programmet har tagits fram av forskare vid Karolinska institutet i Stockholm och Columbia University i New York och det har visat sig vara effektivt för att minska nya fall av självmordsförsök, nya fall av självmordstankar och depression. Metoden är etablerad bland skolor i Stockholmsområdet och vid ett flertal skolor i Österbotten. YAM går bland annat ut på lektioner, diskussioner och olika rollspel.

48 elever fick fylla i en enkät och den visade bland annat eleverna i Strandnäs mådde förhållandevis bra jämfört med elever som instruktörerna brukar träffa i skolor i Österbotten. Den visade också att eleverna i Strandnäs främst kommunicerar med sina vänner om psykisk ohälsa, i andra hand med föräldrar och i tredje hand med lärare. Var femte elev angav i enkäten att de hade haft självmordstankar åtminstone någon gång under de senaste två veckorna. Enligt YAM-instruktörerna kan det höra till den normala utvecklingsfasen i denna ålder så länge det handlar om tankar som kommer och går.

"Vettigt"

Tre elever som gått programmet under totalt tre veckor är **Julia Rosenkvist, Marina Fili** och **Siri Westman**.

De berättar att de vanliga lärarna inte deltar i programmet utan det är endast YAM-instruktörer från Finland som håller i det.

– Det var överlag bra och hade bra budskap. Vettiga saker togs upp, säger Siri Westman.

Tjejerna är ändå överens om att innehållet emellanåt kunde bli lite långtråkigt.

– Men man förstår ju att det är av omtanke. De frågade mycket av oss, vad vi varit med om och

hur våra tankar går, säger Marina Fili.

– Det som var bra var att de verkligen tog upp många ställen dit man kan vända sig om man inte mår bra, säger Julia Rosenkvist.

– En annan bra sak var att de tipsade om hur man kan se på en person att den mår dåligt, säger Siri Westman.

– Det svåra är väl att det ofta inte märks så mycket. Men om någon kompis drar sig undan och är mycket hemma och verkar nedstämd kan det tyda på det. Ofta kan de svara att de mår bra om man frågar dem, säger Julia Rosenkvist.

De är överens om att fler unga än man tror i dag lider av psykisk ohälsa i någon form.

– Men en av poängerna här var att det är normalt att ibland må dåligt, att det hör till livet. Man behöver inte tänka att det bara är jag som mår så här, säger Julia Rosenkvist.

Möjlig fortsättning

Josefine Eriksson är vicerektor i Strandnäs skola och hon säger att instruktörerna inte tar upp något som de unga inte redan går och tänker på. Hon beskriver instruktörerna som professionella och välutbildade.

Hon fick höra om planerna landskapsregeringen hade att ta YAM till Åland.

– Då tyckte jag att vi kunde hoppa på programmet som en pilotskola, eftersom det inte riktigt finns något program att jobba med förebyggande när det gäller psykisk hälsa.

Josefine Eriksson tycker att mer samverkan behövs för att förebyggande jobba för ungas psykiska hälsa.

– Det behövs ett utökat samarbete mellan olika samhällsaktörer som ÅHS, KST, skolor och daghem där alla kan komma med sin sakkunskap för det gemensamma målet: de ungas bästa.

Strandnäs skola ställer sig positiv till en fortsättning av YAM-programmet. Tidigare forskningsresultat visar att den största effekten av ett genomfört YAM-program syns ungefär efter ett år. Det beror på att YAM-metodiken främst fungerar förebyggande, alltså leder till att färre

Julia Rosenkvist, Marina Fili och Siri Westman.

Foto: Daniel Eriksson

Julia Rosenkvist säger att man genom programmet lärde sig förstå att det hör till livet att ibland må sämre.

Foto: Daniel Eriksson

Marina Fili var på det hela nöjd med att ha deltagit i YAM-programmet.

Foto: Daniel Eriksson

Siri Westman tyckte att programmet hade ett bra budskap.

Foto: Daniel Eriksson

Enligt vicerektor Josefine Eriksson tar YAM-instruktörerna inte upp något som de unga inte redan går och tänker på.

Foto: Daniel Eriksson

nya elever utvecklar depressioner eller får återkommande självmordstankar.

– En klar majoritet av eleverna sade att de hade lärt sig mycket om psykisk hälsa. Vi tror att vi får en möjlighet att fortsätta med programmet i höst, det finns medel för det, säger Josefine Eriksson.

Text
Eva Ringbom-Fonsell
eva.ringbom-fonsell@alandstidningen.ax
tel: 26 645

Foto
Daniel Eriksson
daniel.eriksson@alandstidningen.ax
tel: 26 649

"Det behövs ett utökat samarbete mellan olika samhällsaktörer som ÅHS, KST, skolor och daghem där alla kan komma med sin sakkunskap för det gemensamma målet: de ungas bästa."

Josefine Eriksson

» Fakta

Det här är YAM:

- Medvetenhet om psykisk hälsa.
- Självhjälpsråd.
- Stress och kris.
- Depression och självmordstankar.
- Att hjälpa en vän i svårigheter.
- Att söka råd- vem ska man kontakta?

Av 47 elever i Strandnäs som deltog i YAM anser...

- 83 procent att de fått lära sig hur man tar hand om sig själv för att må bra psykiskt.
- 83 procent att de lättare kan ta hjälp mot psykisk ohälsa.
- 83 procent att de lärt sig mer om depression.
- 83 procent att de vet hur de kan göra om en vän drabbas av psykisk ohälsa.
- 77 procent att de blivit bättre på att hantera stress och kris.

(Källa: Ålands landskapsregering)

Hjälplinjer om du mår dåligt

Kristelefon - hjälp och stöd i svåra livssituationer

tel: 09 2525 0112 (svenska)

tel: 092525 0111 (finska)

tel: 09 2525 0113 (engelska och arabiska)

Öppen måndag och onsdag kl 16-20, tisdag, torsdag, fredag kl 9-13

Psykiatris jourtelefon

tel: 018 535 030

Öppen dygnet runt

Bris (hjälptelefon för personer under 18 år)

tel: 018 25520

Öppen dygnet runt, lokalsamtalsavgift

På www.bris.se finns även en chatt som är öppen dygnet runt.

Bris vuxentelefon (oro för barn under 18 år)

tel: +46 77 150 5050

Öppen mån-fre kl 10-13 (finsk tid)

Allmänt nödnummer

tel: 112

» Krönika

Gustaf Dahlén
Ålandsbanken Private Banking

Höjning av skuldtaket ett måste

Den senaste tiden har blickarna riktats mot USA och de rådande förhandlingarna kring amerikanska skuldtaket.

Än är inte politikerna överens men det pågår "produktiva förhandlingar" enligt president **Joe Biden**. Detta har dock präglat världens börser den senaste veckan då oron kring strandade överenskommelser haft en negativ påverkan.

En höjning av skuldtaket är just nu ett måste för att bland annat hantera utgifterna i USA:s offentliga sektor och om förhandlingarna i kongressen inte når i mål väntar sannolikt sänkt kreditbetyg för landet. Det kommer i så fall med största sannolikhet vara starten på en negativ spiral där världens aktie- och obligationsmarknader än en gång får uppleva skakiga tider.

Risken för det här scenariot är dock låg då det historiskt har tenderat att lösas sig till slut.

Ett höjt skuldtak kommer i sin tur glädja världens börser på kort sikt. Dock kvarstår faktum – USA, och även Europa, lever ständigt över sina tillgångar och har så gjort under väldigt lång tid. Det är trevligt så länge det fungerar men ingen kan för evigt leva på krita vilket Europa dyrt fick lära sig under eurokrisen i början av 2010-talet.

Hur ser vi då på framtiden? Förra året präglades av oro för hög inflation samt stigande räntor, i början av 2023 fick börserna bankfrossa och nu ligger fokus på skuldtaktdiskussionerna hos världens ekonomiska nav.

Trots prat om lågkonjunktur eller till och med stundande recession ser vi flertalet positiva signaler avseende framtiden. Aktiemarknaderna är framåtblickande och många av de negativa inslagen vi läser om i dagsläget är redan inprisat i dagens aktiekurser.

Det mesta tyder på att centralbankernas räntehöjningar nu närmast sig slutfasen och att vi redan kan komma att se räntesänkningar mot slutet av detta år eller början av nästa år. Detta brukar historiskt vara gynnsamt för börserna och framför allt då för små och medelstora tillväxtbolag.

Ser vi på storbolagen kan vi konstatera att de 25 mest handlade bolagen på Helsingforsbörserna just nu värderas kring P/E-talet 13 vilket är nästan 20 procent lägre än genomsnittet för de senaste tio åren. Detta betyder att investerarna räknar med att konjunkturen och vinsterna kommer att falla. Om nedgången är mindre än 20 procent bör det rimligen finnas utrymme för positiva överraskningar bland dessa storbolag redan i närtid.

OMX Helsingfors

» Veckans vinnare

Metsä Board Oyj B	+6,03%
Stora Enso Oyj R	+4,17%
Uponor Oyj	+3,76%
Atria Oyj A	+3,58%
Orion Oyj A	+3,67%

» Veckans förlorare

Neste Oyj	-7,44%
Oyj	-7,19%
Sampo Oyj A	-6,85%
Valmet Oyj	-6,74%
Harvia Oyj	-5,92%

OMX Stockholm

» Veckans vinnare

Orrön Energy	+23,35%
Sinch	+13%
Fastpartner D	+9,65%
NP3 Fastigheter Pref	+8,46%
Sagax D	+8,4%

» Veckans förlorare

Embracer Group B	-45,79%
Samhällsbyggn. i Norden B	-11,29%
Fortnox	-9,64%
Modern Times Group A	-7,1%
NIBE Industrier B	-7,08%

Lokalbörsen

Aktie	Köp	Sälj	Senaste avslut	Sen.avslut datum	Dividend
Mariehamns Tryckeri	500,-	-	600,-	26.1.23	-
MP Ab	-	2.000,-	1.950,-	20.9.22	100,-
Mariehamns Telefon	1.500,-	2.500,-	1.900,-	8.6.22	1.000,-
Eckerö	39,-	42,-	42,-	10.5.23	-
Hildegaard	-	-	27.000,-	4.5.23	1.600,-
ÅTT Ab	90,-	100,-	100,-	27.10.22	8,-
Ångfartygs Ab Alfa	8.500,-	-	8.500,-	25.5.23	550,-
Ålands Skogsindustrier Ab	14.500,-	-	14.500,-	12.10.22	1,60
Ålands Vindenergi	300,-	-	470,-	16.2.23	-
Ab Lantbruk	370,-	-	370,-	3.6.21	10,-
Transmar Ab	-	-	-	-	1,-
Stallhagen Ab	145,-	145,-	135,-	10.5.21	-
Nya Ålands Tidnings-Ab	-	-	20,-	-	-
IFK Mariehamn Ab	-	101,-	-	-	-

Kurserna är indikativa och baseras på rapporter från de åländska bankerna Andelsbanken och Ålandsbanken.

Lämnar jobbet som vd för Nya Åland

Patrik Ekblom slutar som vd för Nya Ålands Tidningsaktiebolag, en post han haft i snart åtta år.

– Det har varit ett intressant och varierat jobb, säger han.

När slutar du jobba för Nya Åland?

– Det är lite oklart, men tidigast den sista augusti. Jag har tre månaders uppsägningstid så att efterträdaren kan komma in så bra som möjligt i jobbet.

Finns det redan någon som är påtänkt som det?

– Nej, ansökningsprocessen inleds så fort som möjligt.

Varför lämnar du vd-jobbet?

– Jag har suttit här i åtta år i höst och har inte så mycket mer att tillföra.

Vad arbetade du med innan du blev vd för Nya Åland?

– Jag hade en egen firma inom kommunikation och företagsstrategi. Jag har också varit vd för Maridea.

Från röda till svarta siffror

Hur ser du på framtiden?

– Den är lite oviss än så länge. Det blir lite nervöst om det inte klarnat när augusti närmar sig. Vi får se om någon hör av sig.

Hur har det här vd-jobbet varit?

– Det har varit ett intressant och varierat jobb. Det var ganska dåliga siffror när jag började. Att

"Det var ganska dåliga siffror när jag började. Att svänga dem från röda siffror till svarta har varit trevligt" säger Patrik Ekblom som efter sommaren lämnar jobbet som vd för Nya Åland.
Foto: Alice Åkerblom

svänga dem från röda siffror till svarta har varit trevligt. Det är också en bra personal och mycket kundkontakt, vilket är trevligt.

– Det har även varit intressant att arbeta med inledningen av de förändringar som digitalise-

ringen innebär för branschen. Det arbetet är inte slut än, säger Patrik Ekblom.

Text
Anna Jakobsson
anna.jakobsson@alandstidningen.ax
tel: 26 624

Antalet konkurser ökar kraftigt

NÄRINGS LIV Under årets första kvartal registrerades åtta konkursansökningar på Åland, jämfört med en enda samma tid i fjol. Konkurserna avser två företag i vardera byggbranschen, handeln och tjänstesektorn.

Trenden är stigande i hela Norden. De tre första månaderna i år uppgick antalet konkurser i Finland till 872, en ökning med 55 procent från första kvartalet i fjol. I Sverige söktes 1.946 företag i konkurs, en ökning med 28 procent. I Norge var ökningen 46 procent och i Danmark 29 procent. De mest drabbade branscherna är byggsektorn, åkerier och detaljhandel.

En förklaring tros vara att företag som klarat pandemin med hjälp av stöd, krislån och uppskjutna skattebetalningar, nu kommit till en punkt där likviditeten tagit slut. Fjolårets höga inflation, minskad privatkonsumtion och de kraftiga energiprisökningarna antas ha bidragit till utslagningen. (JM)

Andelslaget Arvo ska börsnoteras i sommar

BÖRSEN Efter lång paus på börsnoteringsfronten ser Helsingforsbörserna ut att få ett nytt bolag i sommar. Det är placeringsandelslaget Arvo som avser att listas på First North under det andra kvartalet. Börsnotering av andelslag har blivit möjligt tack vare regeländringar hos Nasdaq.

Arvo, grundat 1920 och med hemort i Ylivieska,

placeras främst i objekt i mellersta och norra Östergötten och har tidigare noterats på nu nedlagda marknadsplatsen Privanet. Bokslutet för 2021 visar att bolaget omsatte 24,3 miljoner euro och gjorde en vinst på 6,4 miljoner.

Genom börsnoteringen vill bolaget att dess andelsägare ska få möjlighet till värdestegring och en mera tillförlitlig prisbildning. Hittills har andelar bytt ägare för allt mellan 50 och 200 euro. Inför listningen ska andelarna splitas i tio delar för att öka omsättningen.

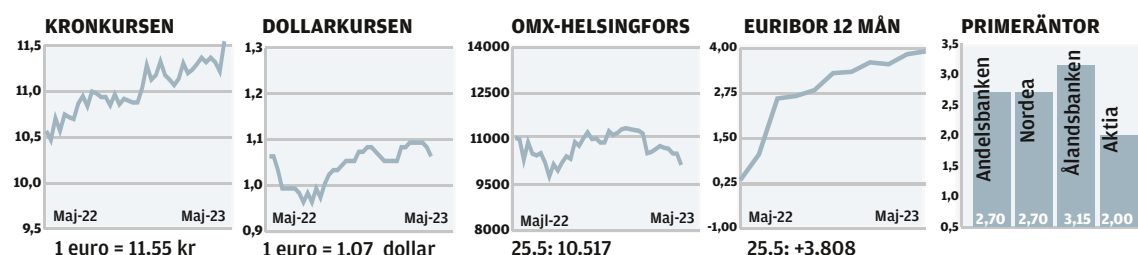
En nackdel för ägarna blir att skatten på ränteutdelningen efter noteringen stiger från 7,5 till 25,5 procent. Arvo delar årligen ut 60-80 procent av sitt resultat till andelsägarna. (JM)

Uponor tvingas inleda samtal med köparkandidater

BÖRSEN Rörssystemtillverkaren Uponor avvisade i april ett köpbud från belgiska Axialis, efter motstånd från främst huvudägaren Oras Invest med nära 26 procent av aktierna. Sedan dess har Axialis köpt mer aktier och har nu en andel på över 20 procent.

Uponor meddelade förra veckan att man fått en intresseanmälan från en tredje part och inleder därför utredningar och samtal för att avgöra vilket strategiskt alternativ som är bäst för aktieägarna. I praktiken är det Oras Invest som tvingas agera för att inte hamna i underläge.

Axialis höjde nyligen sitt bud till 25,75 euro per aktie, men Uponor avvisar även detta med hänvisning till att börskursen nu ligger högre. Uponor steg i tisdags till avslut på drygt 28 euro. (JM)

Trädgårdsdag lördag 27.5 kl. 10-15

Blomfat
många olika
storlekar
-20%

Insekts-
hotell
(17,50)
15,-

Skyltar
9,90

10L

TARMO
Kuorikate
Tallbark
Pine Bark

Lecakulor 10 liter .....(7,90) **5,90**

Täckbark 50 liter **5,90**

Blomster-
ställning
på hjul
19,90

Hängpelargon
2 för 10,-

Terrass-
hortensia
19,90

Satsa på fleråriga perenner & buskar i kruka!

Olika
utekrukor
-20%

Binas
favorit!

Rönnspirea
19,99
(24,90)

Binas
favorit!

Blågull
2 för 10,-
(6,90/st)

Binas
favorit!

Lavendel
9,99

Linolje-
såpa
1 liter
10,-
(13,90)

Ålands Trädgårdsförenings årliga
**TRÄDGÅRDS-
MARKNAD**
kl. 12-15 på plats på parkeringen.

Priserna gäller så långt lagret räcker den 27.5.

feja.ax
Since 1983

Verkaregränd 4 • Tel. 16 790 •

Öppet: vard. 9-17, lörd. 10-15 • www.feja.ax

Julle-födelsedagar

29 MAJ

Sigrid Dahlsten	13 år	Mariehamn
Sami Lagrari	12 år	Mariehamn
Alice Palm	8 år	Mariehamn
Liam Boström	8 år	Hammarland

30 MAJ

Tuwa Boström	12 år	Hammarland
Cajsa Sjölund	8 år	Godby
Elmozy Omar	7 år	

31 MAJ

Anton Boman	13 år	Mariehamn
Alfred Björkman	9 år	Hammarland
Milda Lillie	9 år	Lumparland

1 JUNI

Jorunn Lindqvist	8 år	Ödkarby
Benjamin Edström	13 år	Hammarland

2 JUNI

My Sjöström	5 år	Jomala
-------------	------	--------

3 JUNI

Tilde Petrovic-Öhman	11 år	Mariehamn
Carl-Gustav Hedman	12 år	Mariehamn
Alva Eriksson	11 år	Gottby
Ester Karlberg	11 år	Eckerö

4 JUNI

Edith Riitamaa Harju	9 år	
----------------------	------	--

Har du gjort nåt skojigt som du vill berätta om här på sidan?

Skicka det till klubbar@alandstidningen.ax eller posta det till Ålandstidningen, Strandgatan 16, 22100 Mariehamn.

NOMINATION
ITALY

-15%

Gäller hela maj vid ett köptillfälle
mot uppvisande av Julleklubbens
medlemskort

Hasses
UR & GULD AB

i Sittkoff, tel. 16 366 • info@hasses.ax

MÄKLARHUSET

Vi kan Åland

250 000 €
(Skuldfritt pris)

Aktielägenhet Västra Klinten, M:hamn

ca 72 m²

3 rum & kök

Centrumnära lägenhet med eftertraktad sjöutsikt och med hiss från gatuplanet. Skönviksvägen 12 B 10.
Handläggare: Markus Malmberg, 018-27619

22 000 €

Strandnära tomt i Tranvik, Sund

4 400 m²

Mycket strandnära tomt med vägförbindelse och andelar i samfällda områden. Storfaderviksvägen.
Handläggare: Markus Malmberg, 018-27619

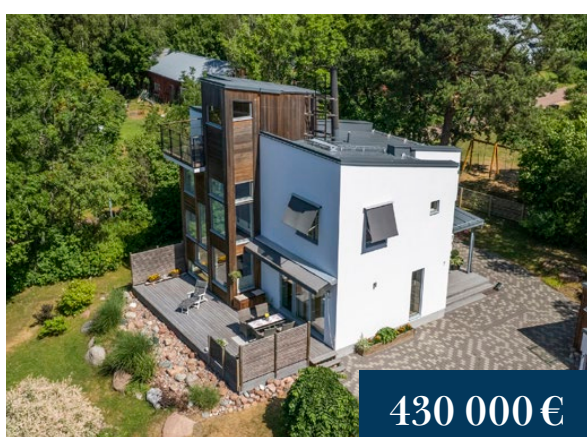
32 659 €

Bostadstomt vid Öra Strand

1 590 m²

Bostadstomt i ett vackert och strandnära västerläge i naturskönt bostadsområde. Båthaksvägen.
Kontakt: Hammarlands kommun, 018-364 50

430 000 €

Bostadshus i Westerkalmare, Jomala

ca 157 m²

791 m²

Gediget och modernt bostadshus från 2012 med lugnt läge vid återvändsgränd i lummigt villakvarter strax utanför stadsgränsen. Båtmansgränd 7.
Handläggare: Robert Gustafsson, 018-27617

195 000 €

Halvö i Dånö, Geta

15,34 hektar

Unika halvön/näset Boklobben i Geta med vacker, varierande miljö och storslaget läge med Norrhavet som närmsta granne.
Handläggare: Robert Gustafsson, 018-27617

50 000 €

Strandtomt i Bovik, Hammarland

8 000 m²

Strandtomt i gallrad björkparkstillstånd med ca 80 meter strand i fint österläge med inslag av klippor. Husbackavägen.
Handläggare: Robert Gustafsson, 018-27617

90 000 €

Strandtomt i Bredbolstad, Hammarland

7 500 m²

Detaljplanerad bostads-/radhusstrandtomt med vackert och ljusst läge, ca 100 meter egen strand med flacka klippor och fina båtplatsmöjligheter. Gäddviken.
Handläggare: Robert Gustafsson, 018-27617

48 000 €

Bostadstomt i Kungsö, Jomala

3 900 m²

Detaljplanerad bostadstomt med fint, naturnära läge med korta avstånd till Mariehamn. Fin byggrätt om hela 390 m². Österskogsvägen.
Handläggare: Robert Gustafsson, 018-27617

540 000 €
exkl. varulager

Servicestation i Godby, Finström

ca 4 130 m²

Välinarbetade Godby Service med försäljnings-, service och verkstadsverksamhet. Attraktivt bränsleavtal. Godbyvägen 1419.
Handläggare: Robert Gustafsson, 018-27617

BOSTADS AB SOLROSEN

Invid succéprojektet, tillika syskonhuset Solfjädern, utvidgar nu Byggnadsfirma Christer Gustavsson Ab byggnationen med inte bara det sista höghuset på tomten, utan på hela Solberget! Bostads Ab Solrosen byggs naturligtvis i samma utförande, med lika höga standard och utrustningsnivå.

Åtta våningar med fokus på innovation och hållbarhet med utsikter utöver det vanliga. I naturskönt läge med fantastiska vyer över havsviken Slemmern mot Mariehamn och över densamma med horisontsolnedgångar i Ålands hav.

Högsta tänkbara boendekomfort i harmoni med miljömedvetenhet och låga driftskostnader. Golvvärme och -kyla, stora skjutdörrspartier från golv till tak, generösa balkonger i västerläge och inredning i hög kvalitet är standard för varje lägenhet. Egen plats i underjordiskt garage utan merkostnad!

Intresset har varit stort, men fortfarande finns välplanerade lägenheter med fantastisk utsikt i storlekar 48 m² - 132 m² till skuldfria priser 191 000 euro - 782 000 euro. Driftsvederlaget kalkylerat till låga 2 euro/m²/månad. Alla lägenheter egen plats utan merkostnad i underjordiskt garage. Planerad inflyttning våren 2025.

Reservera ert drömboende idag! Först till kvarn priser!

För mer information kontakta:

Robert Gustafsson, 018-27617 alt. robert.gustafsson@maklarhuset.ax

Markus Malmberg, 018-27619 alt. markus.malmberg@maklarhuset.ax

Johan Löfgren, 018-27618 alt. johan.lofgren@maklarhuset.ax

Mäklarhuset Åland Ab ^{RFM} | Skarpansvägen 29B | tel. 018-27660 | info@maklarhuset.ax | www.maklarhuset.ax

BYGGENTREPRENÖR

Byggnadsfirma Christer Gustavsson Ab

ARKITEKT

STUDIO WICKSTRÖM AB

FASTIGHETSMÄKLERI

Mäklarhuset Åland Ab RFM

Redaktör: Nina Eriksson Epost familjen@alandstidningen.ax Telefon 26 651

» Tankar inför helgen Edgar Vickström

Det är pingst i helgen.

”Tidpunkten för pingstfirandet bestäms utgående från Apostlagärningarnas berättelser om Kristi himmelfärd och om den heliga Andens utjutande. I de flesta språk har man använt härledningarna ur grekiskans pentekoste (den femtionde) när man har gett namn åt denna helg. Judarna firade nämligen sin pingst femtio dagar efter påsk. Pingstens bibeltexter talar om den heliga Anden som löfte och gåva. Anden har blivit sänd till oss som försvarare, hjälpare och tröstare. Genom Anden är Kristus ständigt närvarande i sin kyrka. Anden förenar alla kristna i Kristi kyrka. De äger en Herre och en tro. På detta sätt innebär pingstens budskap en motpol till den förbistring

som beskrivs i berättelsen om Babels torn.”

Texten ovan är ett utdrag ut kyrkoårskalenderns beskrivning av pingsten. Texten är bra, på sitt sätt. Ändå tänker jag att den lite för mycket präglas av ”kyrkiska” och försök till logiska förklaringar. Gud kan aldrig förstås i någon vetenskaplig mening eller beskrivas med ord.

Inför pingsthelgen tänker jag att det är så viktigt att vi inte ens försöker förstå. I stället ska vi ge oss själva chansen att uppleva och förnimma Guds närvaro och existens. Jag tror att det lättast kan göras i lugn, stillhet och tystnad. I och för sig tror jag att Gud mycket väl också kan förnimmas t.ex. under fysiskt arbete eller träning, vid kulturella evenemang eller

i naturen. Poängen är bara att man för att hitta Guds närvaro behöver söka Guds närvaro, och det är oftast lättare om man inte samtidigt gör något annat.

Gud kommer till oss i formen av det vi kallar Helig Ande. Anden finns alltid tillgänglig. Det betyder på vardags-språk att varje gång du vill ha hjälp med något så finns hjälpen allt där. Den är gratis och fordrar inte wifi. När som helst och överallt finns Gud tillgänglig genom sin Ande. Om det här känns underligt för dig så är ett första steg att helt enkelt sätta sig ner i lugn och ro och i tystnad försöka få kontakt med Anden. Min erfarenhet är att det lyckas om och när du tror att de ska lyckas.

Men Anden är lite som en förälder. Du får snarare det behöver än det du begär.

Glad pingst!

» Födelsedag 60 år

Anette har alltid varit en föreningsmänniska

Som ledande kyrkvaktmästare och kanslist i Jomala församling har Anette Karlsson-Karlsson ett omväxlande och intressant arbete som hon trivs ypperligt med. På fritiden är hon aktiv i olika föreningar, sjunger i kör och har även ibland tid att vara på stugan i Eckerö.

Anette Karlsson-Karlsson var förtroendevald i Jomala församling innan hon 2009 började arbeta i församlingen. 2012 fick hon ordinarie tjänst som kyrkvaktmästare/kanslist. Samtidigt hoppade hon in och hjälpte till i kansliet när det behövdes.

– Sedan kombinerades

de två tjänsterna och jag sökte och fick den, säger hon.

Vad gör en kyrkvaktmästare?

– Jag ställer i ordning för mässor, förrättningar och andra evenemang i kyrkan. Jag guidar grupper emellanåt. Ibland kan det bli väldigt långa dagar beroende på vad

som händer i kyrkan eftersom jag deltar i allt. Vi hyr ut kyrkan till konserter och då är jag på plats för att hjälpa till med bland annat tekniken.

Arbetsdagen är vanligen mellan klockan 9 och 16. Men Anette Karlsson-Karlsson behöver vara flexibel.

– Jag jobbar onsdag till söndag och är ledig en helg i månaden. När man jobbat helg är det skönt att vara ledig måndag och tisdag.

Kanslistarbetet består bland annat av att hålla koll på gravrätter och

60

Din insats kan rädda liv!

I appen IRO Rescue synliggörs i dagsläget alla hjärtstartare som finns registrerade i Ålands Hjärtstartarregister.

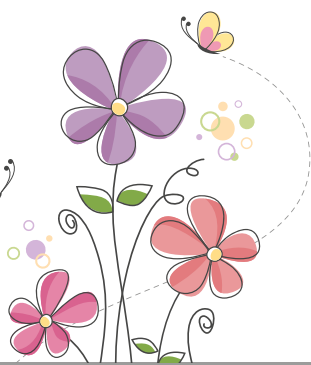
Ladda ner appen IRO Rescue redan idag!

www.hjartstartare.ax

**HJÄRTSTARTARE
PÅ ÅLAND** ♥

Hej & grattis

Felicitades till vår älskade **Valentina** som fyller 11 år!

Många kramar och besos, Te quiero önskar mamma&pappa, mommo&moffa, gamla mommo, möster&Paul, Riannon och hela spansk/italienska släkten

Grattis **Sun** som fyller 4 år den 28 maj

Kramar kommer från hela släkten

Grattiskramar till **Morris** som fyllde 6 år den 24.5 2023

från mormor och morfar

Hej & Grattis publiceras måndagar, onsdagar och fredagar. Lämna in din annons senast kl. 12.00 vardagen innan den skall införas. 1 foto + max 10 versrader 17,90 inkl. moms. 14,30 med Ålandskortet. Vid fakturering tillkommer en avgift på 3,10.

»Personligt**Anette Karlsson-Karlsson****Namn:** Anette Inga-Lill Karlsson-Karlsson.**Född:** Den 2 juni 1963 i Ödanböle, Jomala.**Bor:** I Vestansunda, Jomala.**Yrke:** Ledande kyrkvaktmästare/kanslist, medlare.**Familj:** Maken Jan, dottern Jenna med make Dimitri och tvillingbarnbarnen Vilda och Adele. Sonen Timmy samt Jans barn och barnbarn.**Intressen:** Stugliv, föreningsliv, sjunger i kör.**Firar:** Firar med öppet hus den 2 juni i församlingshemmet Olofsgården i Jomala mellan klockan 17 och 21.

förlängningar samt att registrera jordfästningar.

– Det är ett mycket omväxlande arbete och jag får vara med hela vägen från bokningar och dop till jordfästningar. Det kan vara både glädje och sorg samma dag. Det är också mycket att tänka på, små detaljer som ljus, blommor och kläder, säger Anette Karlsson-Karlsson.

Föreningsmänniska

För att bli behörig som kyrkvaktmästare gick hon en yrkesexamensutbildning 2019.

– Det är bra att ha ett papper på att man är behörig trots att man kan sin sak. Utbildningen var bred där man bland annat

fick lära sig olika bitar ur kyrkolagen, man fick ta hygienpass och lära sig om städning. Man blir aldrig för gammal för att utbilda sig, det kommer nyheter hela tiden, säger hon.

Anette Karlsson-Karlsson är även medlare vid Ålands medlingsbyrå sedan 2010.

– Under fjolåret gick jag en utbildning "Våld i nära relationer". Det var intressant och mycket att lära sig.

Hon medlar så ofta hon får och har passligt och hon är glad över att kunna hjälpa till.

– Att diskutera svåra saker är inte lätt men när man väl samlas runt bor-

det och börjar prata är det en lättnad för många.

På fritiden har Anette Karlsson-Karlsson fullt upp med föreningslivet. Hon är ordförande i Diakoniföreningen i Jomala, hon sitter med i styrelsen för Folkhälsan i Jomala och hon är styrelseordförande i bostadsbolaget Nygatan 11 samt verksamhetsgranskare för ungdomsföreningslokalen Frideborg.

– Jag har försökt trappa ner på föreningar jag är med i men det är svårt, säger hon.

En gång i veckan sjunger Anette Karlsson-Karlsson i S:t Olofs kyrkokör i Jomala där hon varit med i cirka 14 år.

– Det är en avkoppling för mig. Vi har så fin gemenskap.

Mer tid för stugan

Anette Karlsson-Karlsson erkänner att hon har svårt att ta det lugnt. Det ska hända något hela tiden.

– Jag har blivit bättre på att säga nej med åren men ändå kan det ibland bli så att jag tar för mycket på mig.

Sedan 2019 har hon tillsammans med maken Jan en stuga i Eckerö. Dit far hon lite nu och då.

– Vi kan åka dit flera gånger i veckan men bara över dagen. Vi har båda svårt att bara sitta stilla så det har blivit en del renoveringar både på stugan

och hemma. Sedan tillbringar jag också gärna tid med de två barnbarnen Vilda och Adele.

Vad har du för framtidsplaner?

– Just nu tycker jag att jag har det bra som det är. Jag har flera år kvar att jobba men viktigast är att jag får hålla mig frisk och att familjen mår bra. Jag hoppas att jag skulle kunna vara mer i stugan, men den tiden kommer väl också, säger hon.

Text
Nina Eriksson
nina.eriksson@alandstidningen.ax
tel: 26 651

Foto
Amir Karbalaeei
amir.karbalaeei@alandstidningen.ax
tel: 26 026

» Dagens ROS

Dagens största ros till **killarna** som sålde grillkol på Holmbergmässan. De var trevliga, hjälpsamma och otroligt glada.

Nöjd grillkolsköpare

En stor bukkett blommor till **Gunnar** och hans **personal** på Ålands Bil & Delar i Jomala Grönbacka. Ni gör alltid så förstklassiga jobb och är alltid så trevliga och tillmötesgående.

Eva med La Strada-plåtisen

» Rosor via mejl

Skicka till:
familjen@alandstidningen.ax

Gudstjänster**Välkommen till Missionskyrkan**

Storagatan 10, tel. 19 353

Lö 10 Vårstädning

Sö 11 Sång-gudstjänst,

N. Wikström, Bo Ekman, sång,
Eivor Norrbäck, piano

Ti 09 Morgonbön

www.missionskyrkan.ax

PINGST-KYRKAN PÅ ÅLAND

Matrosgratan 1 • tel. 13 838 • pingstkyrkan.ax

Fr 19 Ungdomssamling

Lö 15 Bibelskola

Sö 11 Gudstjänst J. Stenroos

Bön Ti, To & Fr 12

4/6 Familjegudstjänst

Välkommen!

ÖSTERNÄSKYRKAN

Östernäsvägen 21, Mariehamn

Sön 28/5 kl. 10.30 Bön

kl. 11.00 Gudstjänst

Ons 31/5 kl. 19.00

Lovsång och bön

Sön 4/6 kl. 10.30 Bön

kl. 11.00 Gudstjänst

Välkommen!

www.ordet.ax

Min mor, svärmor,
vår farmor, gammelfarmor

Ethel Randelin

* 12.3.1929

† 21.5.2023

*Nu brustit har Ditt trogna varma hjärta
Din kära röst för
alltid tystnat har
Du lämnar oss i sorg
och smärta
Men ljusst och vackert
står Ditt minne kvar*

**Folke och Johanna
Susanna och Rickard
Gabriel, Freja,
Theodor och Elvira
Felix**

Släkt och vänner

Jordfästningen äger rum i stillhet i kretsen av den närmaste familjen.

Epost: nyheter@alandstidningen.ax Tipstelefon dygnet runt: 15000

Åland är representerat när Meja Berglund jobbar på puben iklädd sin halare med Ålandsflagga.
Foto: Privat

Moa Larsson och Victor Byman med två vänner på eventet kravallen.
Foto: Privat

STORTRIVS SOM STUDERANDE I STOCKHOLM

Det blir många sittningar och temafester. Här är Victor Byman med ett upklätt gäng.
Foto: Privat

Victor Byman och Prins Daniel.
Foto: Privat

Meja, Amanda, Moa och Victor drog västerut för att studera -

Livet som studerande i Stockholm bjuder på många campusaktiviteter och nya bekantskaper. I tillägg är det enkelt att komma i kontakt med företag som är potentiella framtida arbetsgivare. Det säger fyra ålänningar som pluggar i den svenska huvudstaden.

- Stockholm är mer än bara en studiestad, säger Moa Larsson.

De fyra vännerna Meja Berglund, Amanda Karlsson, Moa Larsson och Victor Byman från Åland valde alla att flytta västerut när det var dags att studera vidare efter gymnasiet.

- För mig var valet enkelt eftersom byggnadsingenjör inte riktigt finns i Finland på svenska, säger Amanda som studerar andra året byggt teknik och design på KTH.

- Jag har alltid tänkt att Sverige

är det naturliga valet fast jag har släkt i Finland, säger Meja som studerar första året på samma utbildning som Amanda.

För Moa Larsson var närheten till Åland en viktig faktor som spelade in när hon valde skola.

Den gemensamma nämnaren för samtliga vid valet av studier var det svenska språket.

- Språket är naturligtvis en anledning, det är lättare än att fara till Finland. Att lära sig språket

där känns som en ganska stor omväg, säger Victor som studerar ekonomi vid Handelshögskolan.

"Kasta sig ut"

För honom handlade valet även om att han vill bo och jobba i Stockholm efter avslutade studier.

- Många som pluggar ekonomi söker sig till Stockholm efteråt så jag tänkte att det är lättare att söka hit från början.

Flera av vännerna var osäkra på vad de ville studera innan de inledde studierna.

- När jag sökte hade jag ingen aning om vad jag började med men nu tycker jag att det är jättestressant. Det är bara att kasta sig ut när man inte vet, säger Meja.

- Jag tyckte att byggt teknik och design var en rolig kombination av teknik och kreativitet. Det är ganska mycket matte men det är en rolig och realistisk form av

"Språket är naturligtvis en anledning, det är lättare än att fara till Finland. Att lära sig språket där känns som en ganska stor omväg."

Victor Byman om valet att söka sig till Sverige i stället för Finland

det, säger Amanda.

Även Moa satsade på en utbildning som innehöll flera komponenter som hon gillar.

- Jag läser ekonomi första terminen och sen kan jag välja min teknikinriktning. På det sättet får man mer insikt under första halvåret.

Enormt campus

Hur är Stockholm som studiestad, då? Jättebra, om man frågar det här gänget.

- Vi har många olika evenemang och det läggs mycket tyngd vid det redan de första tre veckorna vilket är jättekul, säger

Meja.

På KTH:s campus i Stockholm där hon och Amanda studerar finns det 12 pubar.

- Campus är ungefär lika stort som Gamla stan. Stockholm city är ingen studiestad men de här campuserna bildar egna studiestäder, säger Meja.

Det anordnas bland annat pubrundor, sittningar och nattklubbsevents. Meja och Amanda är båda aktiva i klubbmästeriet för deras sektion som ordnar evenemang.

- Det är kul att träffa massa nya människor som pluggar något man inte alls visste att man

Meja Berglund med vänner på finsittning.
Foto: Privat

Amanda Karlsson jobbar ibland i baren på puben.
Foto: Privat

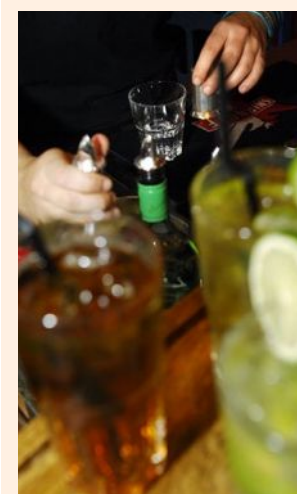

Meja Berglund och Amanda Karlsson på en av de lokala campuspubarna.
Foto: Privat

MISSA INTE

Kändisspäckat
Den omtalade serien The Idol som har premiär på HBO Max den 4 juni blev nyligen en snackis på filmfestivalen i Cannes som den första serien som någonsin visas på festivalen. I huvudrollerna ser vi modell och skådespelare Lily Rose Depp och artisten Abel Tesfaye, mer känd som The Weeknd.

Barskola
Sugen på att lära dig svänga ihop några nya drinkar till sommaren? Då kanske Åland Distillerys barskola den 3 juni är något för dig. Kursen fokuserar på drinkar som man kan laga hemma och deltagarna får även lära sig hur alkohol tillverkas.

Ariels återkomst
I dag har Disneys nyversion av Den lilla sjöjungfru biopremiär, så även på Åland. Huvudrollen som Ariel spelas av Hally Bailey och Ursula gestaltas av Melissa McCarthy. Missa inte den här Disneyklassikern i nytappning!

och lärde känna en stad som är mer än bara studier

kunde plugga, säger Amanda.

Försmak av arbetslivet

Förutom aktiviteter i festens anda innehåller studielivet mycket annat. Det är bland annat enkelt att aktivera sig i lagsporter och att få in en fot i arbetslivet.

– Vi har en hel del företagsevent, arbetsmässor och events. Det är också en rolig del av studielivet, säger Amanda.

– Jag och några från min klass ska åka på studiebesök till ett företag vi hörde av oss till i morgon. Det kanske är lättare att

komma i kontakt med företag i Stockholm, säger Moa.

Företagen vill även gärna komma i kontakt med de studerande. Meja är sponsransvarig och ser ett stort intresse från företagen som vill sponsra events.

– De vill verkligen vara delaktiga och träffa nya studenter.

Mer än fest

På frågan om de har någon hälsning till gymnasie-studerande som överväger Stockholm som studiestad är svaret tydligt:

– Flytta till Stockholm! säger Meja och tillägger:

– Jag har pratat med många som tycker att det verkar läskigt när man läser i tidningarna men vi ränner inte runt i stan utan har våra egna campusar och det känns jättetrygt.

Victor tipsar om att fundera på vilket sorts studieliv man vill ha när man väljer utbildning.

– Stockholm är inte som Uppsala som klassas som en studiestad. I Stockholm håller man sig mycket inom skolorna.

Att staden bjuder på mer än det typiska studielivet är positivt enligt Moa.

– Det finns mycket annat man kan hitta på, det tycker jag är roligt. Det är inte bara fest som gäller om man vill umgås, det är viktigt.

Oförtjänt dåligt rykte

Överlag är de eniga om att Stockholm inte har det bästa ryktet som studiestad.

– Stockholm får ett otroligt oförtjänt dåligt rykte av många

som aldrig har pluggat här. Man ska ta det i beaktande om man vill plugga i Stockholm, säger Amanda.

Hon tillägger att myten om att det är svårt att få vänner inte är korrekt.

– Jag pluggar med få som är från Stockholm, och även om man är det vill man ju ha vänner i skolan.

Det tuffaste har däremot varit att hitta boende och skaffa svenskt personnummer.

– Har man de två är allting perfekt, säger Meja.

Slutligen är gängets lärdom att studietiden blir vad man gör den till.

– Väljer du att engagera dig och vara delaktig får du ett bra studieliv, så är det i alla studiestäder, säger Amanda.

”Jag har pratat med många som tycker att det verkar läskigt när man läser i tidningarna men vi ränner inte runt i stan utan har våra egna campusar och det känns jättetrygt.”

Meja Berglund om att studera i den svenska huvudstaden

Text
Tara Bamberg
nyheter@alandstidningen.ax
tel: 26 026

Somrigt och fräscht till vårens fester

Värmen kom och det blev nästan sommar med en gång. Samtidigt betyder det att vi närmar vi oss semestertider, stugliv och sommarfester. Nu närmast är det många som slutar skolan eller tar examen. Då vill man ha somriga rätter och fräscha smaker. Här är några goda rätter som passar på en buffé. Lägg gärna till någon typ av grillat eller en tunn skivad rostbiff.

Rostad nypotatis-sallad med pepparlax

1 kg nypotatis
rapsoolja
salt
svartpeppar
150 g sockerärter
3-4 nävar färsk babyspenat
1 litet isbergsalladshuvud
200 g rädisor
4-5 st frilandsgurkor
2 vårlökar
en halv pepparrokt forell

Gör så här

Sätt ugnen på 225 grader. Halvera potatisen och gnid in dem med lite olja. Krydda och rosta i ugnen i ca 40 minuter.

Under tiden förbereder du salladen. Blanchera sockerärter i ordentligt saltat vatten någon minut och spola dem iskalla. Skär rädisor i kvartar och gurkan i långa smala stavar. Riv salladen i bitar och blanda runt med en skvätt olja, salt och peppar. Skär vårlöken i tunna strimlor. Förbered laxen och ta bort eventuella ben och dela den i bitar. Gör även ärtkrämen under tiden potatisen är i ugnen.

När potatisen är mjuk och fått färg får den svalna vid sidan om.

TIPS!

Använd salladssorter med lite mer spänst i då du blandar med varm potatis så de behåller sin spänst.

Kräm på gröna ärtor med pepparrotsost och mynta

Variera mängden mynta efter storleken på bladen. Jag vill endast ha en mild myntaton på röran. Den här röran är god att doppa bröd i eller som tillbehör till grillat.

450 g tinade gröna ärtor
140 g Cantadou pepparrots-färskost
10-15 blad färsk mynta, strimlad
salt
citronsaft
(färsk pepparrot)

Gör så här

Mixa ihop alla ingredienser så att ärtorna blir finfördelade. Smaksätt med salt, mynta och citronsaft efter eget tycke och smak. Vill du ha mer sting så kan du riva i lite färsk pepparrot. Servera till laxsalladen.

Muhammaradipp

Muhammara är en syriansk paprikaröra med valnötter. Den finns att köpa färdig men går även att göra själv. Det här tillbehöret är gott att

dippa baguette eller crostini i. Jag har valt att slarvigt blanda ihop den med yoghurt för att det ser fint ut och så tycker jag det är en god kombination. Passar även som dipp till grönsaker eller till grillad kyckling och kött som sås.

4 dl turkisk yoghurt eller liknande
1-1,5 dl muhammara (Zenias kitchen)
1 dl rostade och skalade hasselnötter (finns färdigt att köpa)
citronzest
vårlök eller gräslök
Tillbehör
baguette eller crostini att dippa

Gör så här

Rör yoghurten slät och bre ut den på et stort fat med högre kant. Klicka ut muhammaran

och rör runt lite slarvigt så att det inte blandar sig helt.

Grovhacka nötterna och strö över. Riv över citronskal och strö över lite vårlök eller gräslök.

TIPS!

Byt ut nötterna mot rostade solrosfrön om någon är nötalergiker.

Mozzarella- och pestotomater

Försök hitta någon medelstor tomat. Körsbärstomater är lite för små att fylla.

20 plommontomater eller andra medelstora tomater
50-100 g mozzarella
0,5-1 dl grön eller röd pesto
salt
svartpeppar

Gör så här

Gröp ur tomaterna med en spetsig tesked. Lägg lite pesto inuti tomaten och sedan en bit mozzarella ovanpå.

Avsluta med lite pesto. Krydda med salt och peppar och gratinera i ugn i 200 grader i cirka 7-8 minuter. Servera varma.

Recepten hittar du också på Ålandstidningens hemsida

Företagstipset

IFK – HJK
 Lördag 27.5 kl. 18.30
 Wiklöf Holding Arena

ÅU – KuPS
 Söndag 28.5 kl. 16.30
 Wiklöf Holding Arena

IFK 0-3 (0-1) ÅU 2-0 (1-0) 	IFK 1-3 (1-1) ÅU 1-1 (0-0) 	IFK 1-4 (0-2) ÅU 3-2 (2-2) 	IFK 1-3 (1-1) ÅU 3-2 (0-1)
IFK 0-2 (0-1) ÅU 2-1 (1-0) 	IFK 1-3 (0-2) ÅU 2-1 (1-0) 	IFK 1-1 (0-0) ÅU 3-1 (1-0) 	IFK 1-3 (0-1) ÅU 2-3 (1-1)
IFK 0-4 (0-2) ÅU 3-1 (2-0) 	IFK 1-3 (0-1) ÅU 0-1 (0-0) 	IFK 2-1 (1-1) ÅU 2-2 (0-1) 	IFK 2-2 (1-1) ÅU 3-1 (2-1)
IFK 0-2 (0-1) ÅU 3-1 (2-0) 	IFK 0-2 (0-1) ÅU 1-2 (1-1) 	IFK 1-3 (0-2) ÅU 3-0 (2-0) 	IFK 0-3 (0-1) ÅU 3-0 (1-0)
IFK 0-2 (0-1) ÅU 3-1 (2-0) 	IFK 1-2 (1-0) ÅU 3-2 (1-1) 	IFK 1-1 (0-0) ÅU 3-1 (1-1) 	IFK 1-3 (0-2) ÅU 3-2 (2-1)
IFK 1-1 (1-1) ÅU 2-1 (0-1) 	IFK 0-3 (0-1) ÅU 3-0 (1-0) 	IFK 0-2 (0-1) ÅU 2-2 (1-1) 	

Företag:	Halvtid	Resultat	1X2	Poäng
Harrys El	1	6	4	11
Vibb	2	6	3	11
Ålandsbanken	2	6	3	11
Avancia	1	3	3	7
Byggvaruhuset	1	3	3	7
Kurts TV	2	3	2	7
Orkla	1	3	3	7
Adlon	1	3	2	6
Klippupp	0	3	3	6
Wäge & Co	0	3	3	6
Godby Shipping	4	0	2	6
Lantbruk.ax	1	3	1	5
St1	0	3	2	5
Ålandstidningen	2	0	3	5
ÅTH	1	0	4	5
Ålcom	1	0	3	4
Fastighetskonsult	2	0	1	3
Företagsbyrån	1	0	2	3
Holmbergs	1	0	2	3
Ålands Senap	2	0	1	3
Cainby	1	0	1	2
Indigo	1	0	1	2
Ålands Färg & Tapet	1	0	1	2

Företagen tippar IFK:s hemmamatcher
 Rätt halvtid ger 1 poäng
 Rätt tecken ger 1 poäng
 Rätt resultat ger 3 poäng

- Vinnare tidigare år:**
2022 ÅTH	2016 Lantbruk.ax	2010 Wäge & Co
2021 Fastighetskonsult	2015 Orkla	2009 Chips
2020 Orkla	2014 Ålands Färg & Tapet	2008 Avancia och Häwe
2019 Avancia	2013 Strax	2007 Viking Line
2018 Wäge	2012 ÅAB	
2017 Klippupp	2011 Inred Ab	

» Dagens debatt

Roger Jansson
tidigare lantråd och nu seniorrådgivare vid Ålands Fredsinstitut

Neutraliseringen är det centrala

Del ett av två.

Varför har demilitarisering blivit benämningen på den ställning i folkrätten som Åland har sedan Nationernas Förbunds rådsbeslut i Geneve år 1921? Troligen för att demilitarisering är det som gäller under fredstid. Frånvaron av militär personal och militära installationer är så synligt och enkelt – medan neutralisering är ett mera svårtolkat begrepp.

Det vore viktigt att alla debattörer och inte minst vi ålänningar skulle kunna vara överens om att "neutraliseringen av Ålandsöarna" är den centrala bestämmelsen för vårt skydd vid krigssituation i Östersjöområdet.

"Konventionen om icke-befästade och neutralisering av Ålandsöarna 20 oktober 1921" (med traktatstaterna Sverige, Frankrike, Brittiska Riket inklusive Indien, Tyskland, Italien, Polen, Danmark, Estland, Lettland och Finland) är det dokument som vi ständigt bör luta oss emot, hänvisa till och känna oss trygga med. Efter Finlands Natomedlemskap 2023 har det internationella skyddet av neutraliseringen av Ålandsöarna ytterligare förstärkts på ett avgörande sätt genom Natofördragets artikel 5.

Finlands roll i ansvaret för neutraliseringen regleras tydligt i konventionens artikel 6 om hur situationen i krigstid ska hanteras. Ålandsöarna ska enligt avtalet då betraktas som "neutralt område" och får inte begagnas ... "för militära företag". Det åligger Finland att i första hand "säkra respekten för zonen neutralitet"! Vid krigsrisk träder undantagen från demilitariseringsbestämmelserna i konventionen i kraft.

I artikel 7 tydliggörs Finlands och traktatstaternas åligganden och ansvar vid hot mot Ålandsöarnas neutralitet.

Jag ska i en kommande artikel redogöra för hur dessa bestämmelser respekterades och fungerade väl under andra världskriget, under både vinterkriget och fortsättningskriget.

Demilitariseringen då?

Demilitariseringen har en mera brokig bakgrund. Ryssland förlorade Krimkriget 1853-56. Segrarmakterna Storbritannien och Frankrike tvingade i fredsförhandlingarna i Paris Ryssland att förbinda sig till en ständig avmilitarisering av Ålandsöarna. I konventionen 30 mars 1856 inskrevs att: "... de åländska öarna icke skola befästas samt att där varken skall underhållas eller grundläggas något militär- eller marin-etablisement" (artikel 1/1856).

Denna fastställda regim intogs sedan av Nationernas förbunds råd i 1921 års konvention, dock så ändrad att Finland nu övertog Rysslands demilitariseringsförpliktelse (artikel 1/1921). Det viktiga som tillkom 1921 var öarnas neutralisering.

Eftersom Sovjetunionen inte var medlem av Nationernas förbund från början, var de inte part i 1921 års konvention. Dock tolkar man inom folkrätten regimen så att alla världens länder inklusive Ryssland numera genom den internationella sedvanerätten binds av bestämmelserna i 1921 års konvention och därmed också av neutraliseringsklausulerna.

Efter vinterkriget upprättades den 11.10.1940 ett demilitariseringstraktat mellan Finland och SSSR som upprepade 1856 års motsvarande konvention, nu så att Finland förband sig att hålla Åland avmilitariserat. I detta traktat intogs bestämmelse om SSSR:s rätt att upprätthålla ett konsulat på Åland för att övervaka hur Finland följer avtalets bestämmelser.

Detta avtal förnyades i freden i Paris den 10.2.1947 så att Finland nu förband sig, inte bara gentemot Sovjetunionen, utan därtill gentemot 9 andra stater, att upprätthålla demilitariseringen "i enlighet med det nu rådande läget". I den passusen kan också inkluderas neutraliseringen. SSSR bekräftade den 13.3.1948 att fördraget från 1940 var i kraft. Efter Sovjets sammanbrott överfördes dessa båda avtal den 11.7.1992 att gälla bilateralt mellan Ryssland och Finland.

Vad skyddar vem?

Vi ser alltså att neutraliseringen av Ålandsöarna är vårt och andras främsta skydd i krigstid eller vid krigsfall i Östersjöområdet. Demilitariseringen är en viktig bas för neutraliseringen under fredstid men även vid krigshot genom att Åland inte utgör något militärt hot mot någon och inledningsvis saknar militära mål. Neutraliseringen är ett särskilt viktigt skydd för Sverige genom att Åland inte ska användas som bas för fientliga militära operationer åt något håll.

Inget av avtalen beaktar direkt det åländska folkets säkerhet. Avtalen skyddar det geografiska området Åland så att inte häri från andra stater ska hotas.

Åland behöver en ungdomspolitik som skapar förutsättningar

Obunden samling uttrycker allt fler åsikter som tycks hämtade från Sverigedemokraterna, Sannfinländarna och den yttersta högern i USA, bland annat genom att fortsätta sin kamp mot människors rätt och frihet att definiera sin identitet själva.

Lagtingsledamoten **Stellan Egeland** bjuder in till en föreläsning där en debattör hävdar att förnekandet av biologiska könsskillnader skadar alla barn och leder till försämrade skolresultat. Detta är djupt problematiskt. Det finns ingen modern forskning till grund för ett sådant påstående. Däremot vet vi att det biologiska könsskillnader har en viss betydelse, inte minst under skoltiden.

Professor **Martin Ingvar**, hjärnforskare och professor vid Karolinska Institutet, har bland annat gjort en rapport för den svenska regeringen: Biologiska faktorer och könsskillnader i skolresultat, där han avslutar med att "Det finns anledning att ta skillnaderna mellan pojkar och flickor i skolprestationer på allvar och göra det utifrån en arv-miljömodell. Annars riskerar svaga analyser leda till felaktiga och otillräckliga insatser för en bra skola där både pojkar och flickor utvecklas till sin fulla potential."

Det vi vet är att alla barn och ungdomar behöver få möjlig-

het att förstå och analysera sin tillvaro och diskutera den på ett konstruktivt sätt. Alla barn behöver även bli bemötta som individer med sina egna personliga förutsättningar och behov – inte som ett kollektiv där alla med samma kön eller hudfärg eller annan kategori-tillhörighet förväntas ha dels samma förutsättningar och dels samma behov.

Därför är det djupt problematiskt att ta in en föreläsare som **David Eberhard** som drar upp så skarpa linjer mellan barn av olika kön.

Obunden samlings **Rene Janetzko** har i en insändare problem med att barn i tidig ålder funderar över sin könsidentitet och menar att de skulle skada dem. Han menar samtidigt att barn känner av att de inte får yttra sig fritt och påstår att barn och ungdomar borde få mer motgångar och att föräldrar inte ska bekräfta dem så mycket. Det är inte vad jag ser i mitt arbete med ungdomar. Det finns en större frihet i dag att få utvecklas som ung. De gamla stereotypa normer som stoppat människor tidigare har öppnats upp, och det är befriande för dem som upplevt förtryckande normer om hur man borde vara, se ut och bete sig.

Jag kan enas med de obundna om att det finns mycket att göra

på barn- och ungdomsområdet. Det tufft att vara barn och ung i dag, och det förvånade mig att i den senaste valanalysen inte hitta barn och unga med som en prioriterad fråga.

Det åländska samhället behöver skapa fler möjligheter för unga att i trygga sammanhang få diskutera livets viktiga frågor, i skolan såväl som på fritiden, med vänner såväl som sina familjer och med andra vuxna. Tillfällen där vi vågar problematisera normer, där det ges utrymme att fritt tänka, formulera och samtala om svåra frågor där de flesta inte har ett rätt eller ett fel. Från ungdomsforskning lär vi oss att unga behöver bearbeta sin identitet, att de behöver arena, såväl fysiska som mentala, där man kan pröva och utvecklas och alla behöver hitta något som de är bra på.

Det Åland behöver är en ungdomspolitik som skapar förutsättningar och ser till att barn- och ungdomsarbetet och skolverksamheten på olika sätt bidrar till att unga kan känna sig delaktiga, blir tagna i anspråk och kan bidra, känner tillhörighet, samhörighet och sammanhang, kan ta ansvar och på olika sätt kan utveckla sina resurser och förmågor.

Mia Hanström

ungdomsarbetare specialiserad på jämställdhet och aktiv medlem i Socialdemokraterna

Ålänningar på militärkurs undergräver demilitariseringen

I boken "Ålandsöarna en säkerhetsrisk: spelet om den demilitariserade zonen 1919–1939" beskriver historikern **Kenneth Gustavsson** skeendena om befästning och värnpliktsfrågan på Åland under tiden mellan världskriget. Då stod ålänningarna upp för Ålands demilitarisering och gick inte med på allmän värnplikt för ålänningar trots hoten om krig.

Då Ryssland invaderade Ukraina organiserade sig privata grupper snabbt på Åland och gjorde en ovärderlig insats för de ukrainska flyktingar som kom till vårt örike. Engagemanget fortsätter. Det här visar att ålänningarna är handlingskraftiga och agerar i kris.

Samma handlingskraft visades även under stormen Alfrida då ålänningarna kollektivt hjälpte till med att rensa upp vägar från vindfällan för att nå isolerade hushåll, kokade kaffe och ordnade mat. Civil krisberedskap engagerar ålänningar, vilket även de frivilliga brandkårerna vittnar om.

Vad är det då som gör att ett stort antal ålänningar väljer att ta vapen i hand och gå en militär grundkurs i Finland? Vad är motivet? Att aktivt kunna försvara Åland mot ett angrepp? Och kanske viktigast av allt, som

"Att ålänningar frivilligt deltar i militärkurs och att det skapas försvarsorganisationer på Åland ger intryck av att ålänningarna själva ifrågasätter demilitariseringen, vilket givetvis ger alla finska kritiker av Ålands status vatten på sin kvarn."

inte lyfts fram i medias rapportering: Vilket intryck av ålänningarnas inställning till Ålands demilitariserade och neutraliserade status ger detta i omvärlden och framför allt i Finland?

Att ålänningar frivilligt deltar i militärkurs och att det skapas försvarsorganisationer på Åland ger intryck av att ålänningarna själva ifrågasätter demilitariseringen, vilket givetvis ger alla finska kritiker av Ålands status vatten på sin kvarn. Det ger även uttryck för rädsla bland ålänningarna om att vi inte är tillräckligt skyddade och sprider åsikter i media om att ålänningar önskar vara likställda med övriga Finland gällande landets försvar.

Resultatet kan rent av vara kontraproduktivt för Ålands ställning som demilitariserat område. Värnar vi demilitariseringen bör vi väl lyfta och arbeta för fredliga konfliktlösningar i stället för att lära oss att ta till

vapen. Extra olyckligt är det att en grupp ålänningar frivilligt deltar i en militärkurs precis i anslutning till att Finland och övriga Natoländer, under rådande omständigheter med krig i vårt närområde, officiellt deklarerat respekt och garantier Ålands demilitarisering och neutralisering.

En lite mer ingående konsekvensbedömning för Ålands unika status vore önskvärd, inte minst bland de aktiva politiker och offentliga tjänstemän som deltog i den aktuella kursen. All hantering av krigsmaterial och vapen skapar en kultur om att konflikter endast kan lösas med våld.

Peggy Eriksson

Linda Jansson

Magnus Jansson

Rolf Granlund

Jonny Landström

Maiken Poulsen Englund

Anders Eriksson

Ålands framtid

Nya tankar för kommunerna

Så var den borta, den sista tummen av en väldigt liten vante av den sittande regeringens ambitioner för kommunerna.

Vice lanträdet **Harry Jansson** (c), med ansvar för kommunfrågor deklarerar att det inte är någon idé längre att försöka få igenom en kriskommunslagsstiftning. Med det beslutet kan man upprätta ett facit över det regeringen inte gjort.

Det blev inga frivilliga samgåenden.

Det blev ingen förbättring av kommunernas ekonomi.

Det blev ingen kriskommunslagsstiftning eller ett system för hur man hjälper kommuner i akut kris.

Det blev inga nya samarbeten, om man inte räknar att det

bildas en gemensam brand- och räddningsmyndighet i mikroformat, för att Mariehamns stad för sakens skulle acceptera att myndigheten placeras i RÅL (Räddningsområdet Ålands landskommuner).

Det blev inga anpassningar av det kommunala planeringsmonopolet för satsningen på storskalig havsbaserad vindkraft.

Det blev inget krav på kommunerna på en motprestation för att man får betalt för att gå med i Åda.

Listan kunde göras längre.

Vi har nu en situation där flera kommuner står inför stora ekonomiska och personella utmaningar. Harry Jansson menar att samgåenden nog kommer,

när man inte längre får ihop tillräckligt med folk som vill ställa upp i kommunalvalen. Det är en otroligt cynisk inställning av en minister i en regering att tydligt se problemen och bara vänta in att det ska bli ännu värre.

Under hela mandatperioden, sedan kommunreformlagen upphävdes, har vi väntat på någon form av riktning eller plan eller vägvisning för hur regeringen eller centern vill att utvecklingen ska se ut.

I stället har regeringen gått där ribban är lägst, genom att i budget efter budget öka på pengarna till kommunerna med nån miljon här och nån miljon där, utan krav och utan riktning. Man kunde ha sagt: Vi kommer inte att lagstifta om samgåen-

den, men vi tycker att det är dit vi behöver komma. Åtminstone det.

Resultatet är att inget hänt och alla är missnöjda.

Under nästa mandatperiod borde följande hända.

Kriskommunslagen måste på plats, men i sådan form att den faktiskt fungerar när en kommun inte längre klarar sig.

En ny dialog med kommunerna måste inledas med syfte att lyssna in problem och möjligheter att hitta en väg mot färre kommuner. I det behöver ingå en diskussion om vilken service som måste garanteras regionalt och hur lokalt medbestämmande kan stärkas inom en ny kommun.

En utredning behöver göras om möjligheten att skärgårdskommunerna kan ingå i en assyme-

trisk kommunkonstruktion, där en större kommun, exempelvis Mariehamn, tar över vissa funktioner och andra blir kvar i ursprungskommunen. Det finns exempel på hur sådant kunde fungera.

För att påvisa nyttan borde konkreta exempel tas fram på nyttan av ett samgående genom gemensamma digitala lösningar.

Nästa försök behöver utgå från identiteter – staden, landsbygden och skärgården. Den behöver föras mer utgående från människornas behov än politikernas revir.

Det sämsta, det har redan hänt – att man slösat en hel mandatperiod på att göra absolut ingenting för att hitta en lösning.

Nina Fellman (S)

Vad har Ålands näringsliv för åsikt om skattegränsen?

Under rubriken "Ålands tillväxt – eller avsaknaden av den", skriver **Susanne Olofsson**, vd för Ålands näringsliv, som inbjuden debattör en lång debattartikel om situationen för åländsk ekonomi.

Jag har redan under flera år lyft problemet med den negativa utvecklingen av bnp/capita för Åland och har med glädje noterat att detta mer och mer har uppmärksammats i debatten. Det är lätt att förbigå denna negativa utveckling då arbetslösheten och inflyttningen hela tiden uppvisar fina siffror.

I sin debattartikel verkar Susanne Olofsson mest rikta kritiken mot de åländska entreprenörerna och ser lösningen som "fokus på företagande".

Jag får hela tiden en känsla av att Susanne Olofsson inte vågar eller vill tala om den så kallade elefanten i rummet: skattegränsen. Visserligen skriver hon "Det går inte på grund av skattegränsen", men mera för att lyfta ett argument, som Ålands näringsliv inte verkar ta på fullt allvar.

Och så har det varit sedan diskussionerna om att skattegränsen skulle införas. Då fick man knappt föra en debatt utan kallades för skattegränsmotståndare. (Känns det bekant i den åländska debatten. Att ifrågasätta och problematisera ger ofta en stämpel). Skattegränsen skulle ge så stora fördelar att

"Kostnadsnivån på Åland har drivits upp delvis på grund av importörernas kostnader med skattegränshantering", skriver Stephan Toivonen.

Foto: Wilhelm Lindgren

de landbaserade företagen och ålänningarna i gemen skulle vara tysta och nöjda. Det skulle inte ens analyseras minns jag.

Med tiden har vi kunnat se hur sjöfartssektorn krympt, trots skattegränsen samtidigt som exportföretagen kämpat och inte utvecklats som på annat håll inom EU. Kostnadsnivån på Åland har drivits upp delvis på grund av importörernas kostnader med skattegränshantering. Myndigheterna har luckrat upp 24-timmarsregeln och ser mellan fingrarna på de regler som finns kvar. Vi ser nya former av picknick-resande. Turistnäringslivet har stampat på stället i decennier på grund av den höga kostnadsnivån och då myndigheter och rederier gynnat och fokuserat på turisternas konsumtion ombord.

Har Åland näringsliv några

åsikter om ombyggnaden av Långnäs hamn och hur detta påverkar den landbaserade turismen? Har Ålands näringsliv åsikter om picknick-resandet och 24-timmarsregeln överhuvudtaget och hur detta påverkar det den landbaserade turismen? Det är många som vill veta.

Och framför allt. Vad har Ålands näringsliv för åsikt om elefanten i rummet: skattegränsen? Borde exportföretag ersättas för sina extra kostnader? Kan dessa finansieras med en passageraravgift, exempelvis per transporterad sjömil? Kunde detta vara ett sätt att hjälpa företagandet i exportsektorn på Åland och skapa tillväxt på Åland? Jag hoppas att Ålands näringsliv och Susanne Olofsson kan besvara dessa frågor.

Stephan Toivonen
Åländsk demokrati

"Skärmknarkandet" skadar våra barn

Läskunnigheten går ner bland våra skolbarn, den psykiska hälsan försämras och barn och unga rör sig allt mindre. Våra ungas välmående befinner sig i en kraftig utförsbacke. Mycket av detta kan tillskrivas skärmberoendet som håller på att bli vår tids största gissel.

Nyligen fick stadens bildningsnämnd backa från sitt flera år gamla beslut om mobilfria skolor. Orsaken är att beslutet inte har stöd i lag. Nu vill staden i stället införa motsvarande regler i skolornas ordningsstadga.

I Finland diskuteras en eventuell lagändring om elevers användning av mobiltelefoner i skolan. Åland har egen skollagstiftning. Som Ålands framtid både har förslagit och motionerat om i lagtinget bör den diskussionen även föras på Åland. Målsättningen bör vara att genom lag införa mobilfria skolor över hela Åland.

Varför? För att det stör koncentration och därmed inläring hos elever om de tillåts vara uppkopplade med tillgång till mobiltelefon under lektionstid. Vi vuxna behöver bara gå till oss själva och analysera hur mobilanvändningen påverkar vårt arbete. Givetvis varierar det mellan olika jobb, men sett ur ett generellt perspektiv.

Utanför skoltid har de flesta barn och unga idag mer eller mindre obehindrad tillgång till skärm. Det här har skapat ett omfattande beroende som, liksom andra beroenden och missbruk, påverkar vardagen. Man kan med fog tala om ett utbrett "skärmknarkande" långt ned i åldrarna, vilket är allmänt accepterat.

Forskning och mätresultat börjar alltmer komma till samma slutsats: skärmberoendet leder till sämre läsförståelse och skrivkunskaper

där basal allmänbildning och kunskap får ge vika för snuttifierad information och kommunikation med önskan om omedelbar bekräftelse. Att ständigt leva i detta virala brus har även lett till att barns och ungas tålmod och uthållighet försämrats avsevärt, vilket inte minst visar sig i skolarbetet, där minsta motståndets lag råder.

Även om samhället kan göra mycket genom lagstiftning, rekommendationer och förbud faller det primära ansvaret för våra barn och unga på föräldrar och vårdnadshavare. Förutom att införa begränsad skrämtid och absolut mobilförbud vid läggdags och under natten behövs begränsningar i användning av skadliga sociala appar.

Ute i världen och inom EU förs diskussioner om hur man bäst kan skydda unga från vissa sociala plattformar. Lagstiftning om att ställa större krav på de ansvariga för dessa plattformar är ett sätt, men sist och slutligen faller huvudansvaret tillbaka på användarna och därmed föräldrarna. Steget att börja lagstifta om föräldraansvaret är långt. Skärmberoendet måste i stället motas och botas med sunt förnuft och insikt om dess skadeverkningar.

Vi vuxna måste ta de beslut som rör våra barns bästa och deras välmående och ibland är dessa beslut obekväma och icke populära att ta, men som vuxen och förälder har du ett särskilt ansvar. Sedan finns det alltid undantag som bekräftar regeln. Elever som har ett dokumenterat behov av att ha tillgång till sin mobil i skolan ska givetvis ha det.

Linda Jansson
Jonny Landström
Ålands framtid

En historisk genomklappning

Om man sår vind skördar man storm. Det sammanfattar den här mandatperioden som nu obönhörligen går mot sitt slut. Förra valet gick Centern (och Obundna) till val på att säga nej och stopp till både kommunreform, korttrutt, en räddningsmyndighet och mycket mer. Och nej och stopp har det definitivt blivit.

Problemet är att det kommer

ingenting i stället. Ingen tunnel, ingen frivillig kommunsammanslagning och nu ingen kriskommunslagsstiftning. Men heller ingen självstyrelselag, ingen vattenlag och det blev ingen som helst ordning på ekonomin utan tvärtom stigande verksamhetskostnader och växande underskott trots över 50 miljoner i extra inkomster på grund av det nya ekonomiska systemet. Inga konkurrensutsättningar

och privatiseringar trots en på pappret helborgerlig regering. Det har mest varit interna stridigheter med magra resultat som följd. Åland riskerar stagnation. Civilsamhället och näringslivet fungerar men politiken är trasig. Vi får hoppas på en mera handlingskraftig regering inkommande mandatperiod.

Katrin Sjögren
Ordförande, liberalerna

Epost: kalendern@alandstidningen.ax

» **I gluggen** Annika Kullman

Utan mobiler i Hultsfred

Vet ni vad jag saknar? Jag saknar den där tiden då mobilen inte betraktades som en naturlig förlängning av ens arm. Då man inte förväntades vara nåbar exakt varje vaken sekund och då ingen blev föroläpplad av att det gått mer än två timmar sedan de skickat en ett mess utan att ha fått något svar.

Sommaren 1999, strax efter studenten, drog jag och mina kompisar på Hultsfredsfestivalen. Jag hade just fått min första mobiltelefon, en Nokia 5110. En av mina vänner hade också en mobil, och båda hade vi med dem på resan. Jämfört med dagens mobiltelefoner hade de gamla modellerna inte mycket att komma med. Det gick att ringa med dem, messa och spela ett spel som hette Snake. Det var det. Således låg telefonen nästan hela tiden i väskan, i stället för att sitta fastlimmad i handen.

Det jag så här i efterhand finner lite fascinerande är följande. När vi parkerat bilen bland tusentals andra nere i Hultsfred bestämde vi oss för att den säkraste platsen för telefonerna var inne i bilens handskfack. Och där blev de. Fria som fåglar traskade vi in på området, obekymrade om hur vi skulle nå varandra eller omvärlden de följande dagarna.

Det vi inte heller tänkte på var att våra föräldrar räknade med att kunna kolla läget med oss om det behövdes. När en tragisk olycka inträffade på festivalen, och tidningarna rapporterade att en 19-årig tjej omkommit, förstår jag att det infann sig en viss oro i några åländska hem – särskilt som döttrarna inte svarade i sina telefoner.

Mobilerna är bra att ha, på många sätt förenklar de livet. Jag tycker om att lyssna på ljudböcker när jag cyklar till jobbet och det är en trygghet att det går snabbt att få tag i folk om det behövs. Men samtidigt som de känns lätta i fickan eller i handen så är de lite av ett ok att bära.

Vi är helt enkelt inte lika fria som förr.

”Det vi inte heller tänkte på var att våra föräldrar räknade med att kunna kolla läget med oss om det behövdes.”

» **Aktiviteter**

Fredag 26.5

FAMILJ 4H-gården vid Ålands Landsbygdscenter i Jomalaby är öppen för besök alla vardagar kl 9-15. Välkommen att hälsa på oss och våra djur!

SENIORPUNKTEN för Mariehamnare Norragatan 11 Drop in kl. 12-16. Härliga Fredag kl.13.

MANIFESTATION kl 17 alla dagar demonstration mot kriget i Ukraina i Esplanaden på Ukrainaplatsen utanför ryska konsulatet.

FILM Bio Savoy kl 18 Folk & rövare i Kamomillastad, kl 20 The Little mermaid, kl 18.15 Super Mario Bros filmen, kl 20.30 The three Musketeers: Därtagnan.

TEATER Kappsäcksteatern ger dramat Isbjörnarna av Jonas Gardell på Alandica kl 19.

NÖJE Pettin Wildberries (ÅL) på Park bar.

Lördag 27.5

LÖRDAGSÖPPET på 4H-gården Jomalagårdsvägen 23 kl 9-15 fram till midsommar. Öppet vardagar kl 9-15 året runt.

ÅLAND GRÖNSKAR vårfestival på olika ställen på Åland kl 11-20. www.alandgronskar.ax

TALKA och öppen träff i ekologiska visningsträdgården Mariero, Nygatan i Mariehamn kl 12-15.

FILM Bio Savoy kl 15.30 Den lilla sjöjungfrun, kl 18 Sisu, kl 20 Fast & Furious X, kl 16 Super Mario Bros filmen, kl 20.20 The three Musketeers: Därtagnan.

MANIFESTATION kl 17 alla dagar demonstration mot kriget i Ukraina i Esplanaden på Ukrainaplatsen utanför ryska konsulatet.

MUSIK Söng i vårens tid” med Bo Ekman och Eivor Norrbäck (ack.) i Sunds församlingshem kl 19. Rundvandring i den blivande retreatgården.

VERNISSAGE & FEST 18 ålänningar har förvandlats till Hollywoodstjärnor från förr. Ett 50 tal fotoverk av Carina Sommarström avtäckts på Kallas Stadskrog kl 19.30-01.30.

» **Melodikrysset**

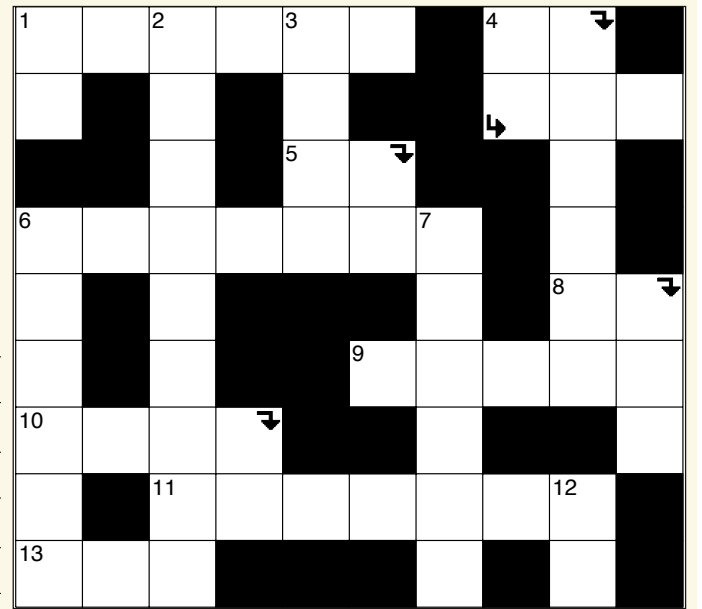
Nr 21

Melodikrysset sänds lördag kl 11.03 i P4. Skicka lösningen till Melodikrysset 21, Sveriges Radio, P4, 10912 Stockholm. Den ska vara inne senast onsdag i nästkommande vecka. Krysset kan även lösas på internet, www.sr.se/P4

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

DANS Musik av Lelle & Grabarna, Breidablick, Finström kl 19.30-23.30. Kontant inträde.

NÖJE Tage Styrström Tribute på Park bar, kl 20-22. Kajsa Larsson kl 22.

NÖJE Dj Cesar i Arken nattklubb.

NÖJE Sommarklubbens premiär med Sampo Sarkola på The Calypso Bar/Indigo.

» **Föreningar**

Här kan ideella klubbar och föreningar få ut information till sina medlemmar.

Mariehamns Rotaryklubb: Vårmöte 26.5 kl 11.45 på Hotell Arkipelag.

Åland MC Tjejer: Gemensam körning måndag 29.5 kl 19 med start från Godby Service.

Hälsofrämjandet på Åland: Vi gör en vandring till grottan i Härdal, Saltvik söndag 28.5 kl 11 (obs tiden ändrad). Vi samlas vid Solbacka i Västra Saltvik och går först på skogsvägar. Sista biten upp mot grottan är bitvis svårframkomlig. Bra skor, vatten och fika med! Vandringen som är medelsvår är ca 6 km och beräknas ta ca 3 timmar inkl. paus.

Ålands fågelskyddsförening: Fågelguidning måndag 29.5. Samling kl 17.30 vid Notgrundet, Svibyviken.

Godby Rotaryklubb: Veckomöte torsdag 25.3 kl 17.30 hemma hos Anita Häggblom. Program; Vårmöte! Vänligen meddela Anita om du kommer att delta i mötet.

Ålands Natur & Miljö: Välkommen in i ekologiska visningsträdgården Mariero! Vi ordnar talka 27.5 kl 12-15, hugger in där det behövs och fixar upp trädgården för säsongen. En del redskap finns på plats, men ta gärna med egna om du har. Mariero hittar du längs Nygatan i centrala Mariehamn, runt trädgården finns ett gult staket och en grind visar dig in.

Folkdansarna på Åland: Anmäl om du har möjlighet att dansa på midsommarafton snarast. Vi behöver ge besked.

Ahveniset lunchklubb: Vi träffas vid Club Marin, Österleden 150, fredag 26.5 kl 12.

Merkant -72: Jubileumsträff tillsammans med 73-orna på rest Nautical onsdag 14.6 kl 18. Anmälan senast den 7.6 till P-ETel 0400 49 35 78 eller e-post till kenneth.morn@aland.net

Sund Kultur: Årsmöte tisdag 6.6 kl 18 på Golfrestaurangen i Sund.

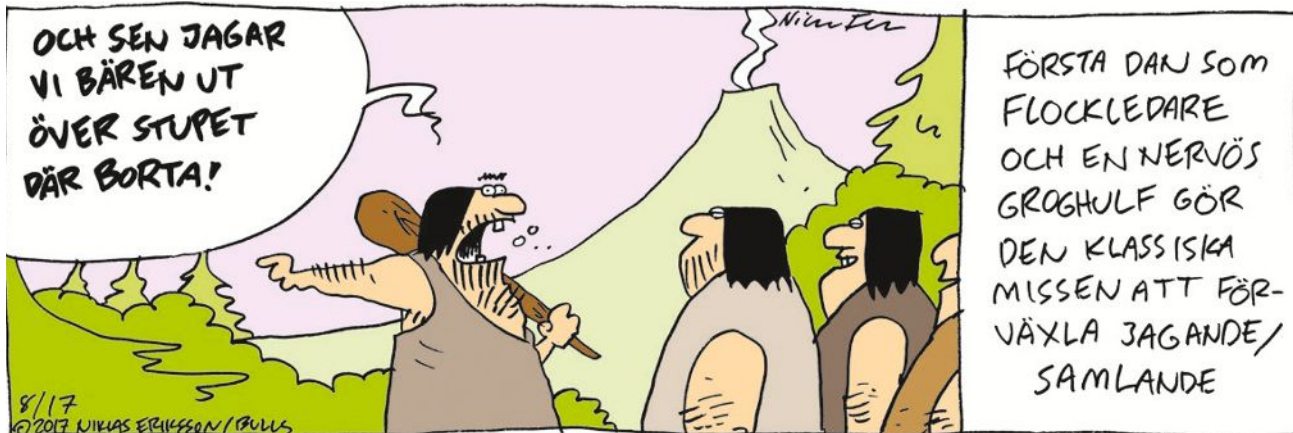
Ålands Natur & Miljö: Medlemsfika i föreningslokalen! Tisdag 30.5 kl 18-20 på Hamngatan 4. Kom och diskutera allt runt ZERO WASTE. Fikat passar också dig som ännu inte är medlem, men som är nyfiken på föreningen. Vi kommer att diskutera främst på engelska.

Ålands Neurologiska förening: Grillkväll vid Escholms badstrand måndag 12.6 kl 18. Sommaravslutning med bussutflykt till Geta Motor- och Nostalgimuseum med mat vid Soltuna lördag 17.6 kl 13, kostnad 15€/person. Du anmäler dig till Sara på 040 156 0200 eller info@neurologiska.ax senast torsdag 8.6.

Ålands Motorklubb: Vårmöte 6.6 i klubbhuset i Vessingsboda kl 18.30. Bokslut för -21 och -22. Info på www.alandsmotorklubb.ax

AA på Åland: Önskar du sluta dricka? Då kan AA vara något för dig. Sinnesgruppen har möten måndag och fredag kl 19-20 i Villa Carita på Ålandsvägen 45, ingång från gården. Du kan också ta kontakt via tel 040-3742921 för mer info.

» **Carpe Diem**

» **Hagbard**

» **Sudoku**

	5			9	7			
7					4			
	6	8				3	2	
			3					
		1	9	5	8	6		
					2			
	9	7					1	8
			1					6
		5		4				7

Svår

» **Senaste Sudoku**

6	5	2	1	8	9	4	7	3
7	3	8	4	2	6	5	9	1
1	4	9	7	5	3	8	2	6
9	1	3	5	4	2	6	8	7
5	8	6	9	3	7	2	1	4
2	7	4	6	1	8	3	5	9
3	2	7	8	6	1	9	4	5
8	9	5	3	7	4	1	6	2
4	6	1	2	9	5	7	3	8

• Varje cell (de framhävda 3x3-rutorna) ska fyllas med siffrorna 1 till 9. Varje siffra får bara förekomma en gång per cell.

• Samma sak gäller raderna och kolumnerna.

Godby

Bynamnet Godby i Finström har ofta i populära sammanhang sammanställts med en fornnordisk hövdingatitel gode, också med hänvisning till de monumentala gravhögarna från yngre järnålder mitt i byn. Godarna och deras anhängargrupper godorden är kända främst från det tidigmedeltida Island, från västnordiskt område alltså. Gode har också en kvinnlig motsvarighet i gydja. Etymologiskt hör gode samman med ordet gud, alltså är närmast "en som har med gudar att göra"; det har ursprungligen rört sig om en hövding med kultledande funktioner.

Nu är det ju dock så att på västnordiskt område har ordet uttalats med (svenskt) o, godi och godord. Från östnordiskt område är godarna bara svagt kända, mest i ortnamn. Men här kommer haken, här har det uttalats med u (alltså som i ordet gud).

Till byss

En serie om åländska ortnamn

Historikern Olle Sjöstrand svarar på läsarnas frågor om åländska bynamn i serien "Till byss".

Det finns i Sverige ett antal Gudby som anses vara "gudens by", men inget Godby.

Det åländska Godby passar alltså språkligt inte in i ett sådant sammanhang; en sådan motsvarande "prästhövding" skulle här i Östnorden kallats gude och hans by Gudby. Det åländska namnet skrivs undantagslöst med -o- (Godhaby 1382, 1431, 1539; Godaby 1428; Godby 1537, 1538, 1554, 1555; Goodby 1537) och uttalas också alljämt så. Det i de äldre beläggen förekommande -a- i fogen står för en äldre genitiv, "Godes" på nusvenska.

Det är alltså knappast fråga om någon järnålderstida prästhövdingens by utan ett personbinamn "Gode" (av adjektivet god), medan namntypen personnamn med by i efterleden i sig är medeltida, inte från järnålder. Ett binamn Gode kunde å sida kunde indikera något slags upphöjd ställning, även om

det heller nödvändigtvis inte behöver vara fallet.

Det ursprungliga Godby har omfattat ett mycket stort område i sydöstra Finström som sträcker sig norrut jämte med de yngre småbyarna på -böle och -bolstad runtom kyrkan, vilken en gång i tiden uppförts i en mindre bebyggelse Finström, varav namnet på kyrksöcknen och den moderna kommunen. Det skrivs äldst Finna- sedan 1320-talet och är "finnarström", av strömmen som rinner ner i Prästräsket strax norr om kyrkan.

Det mellanliggande Grelsby, som innehåller det kristna mansnamnet Grels, Greger, ytterst av det grekiska Gregorius, är förstås också en dotterby till Godby. Det samma gäller Ämnäs i söder, skrivet Embanaes 1428, Embenaes 1431, där förleden bör vara en kortform Ämbe av mansnamnet Ämbjörn/Ambjörn, alltså ett näs i betydelsen "udde" där en Ämbjörn slagit sig ner.

Var redo när olyckan är framme!

I appen IRO Rescue synliggörs i dagsläget alla hjärtstartare som finns registrerade i Ålands Hjärtstartarregister.

Ladda ner appen IRO Rescue redan idag!

www.hjartstartare.ax

HJÄRTSTARTARE
PÅ ÅLAND

International
Rescue Organization

ÅLANDSKORTET

Vinnare av 2 biljetter till Åland Projektkörs minneskonsert

lördag 3 juni kl. 19

St Görans kyrka, Mariehamn

Annika Lahti, Hammarland

Bo Granskog, Eckerö

Jan-Olof Sjöblom, Mariehamn

Nina Sinden-Jung, Hammarland

Susanne Eckerman, Mariehamn

Vinsten finns att hämta från Ålandstidningens Kundtjänst.

ÅLAND

alandskortet.alandstidningen.ax

Vilka ortnamn vill du veta mer om? Mejla oss på nyheter@alandstidningen.ax eller ringa på telefon 018-26026.

Åland United

KuPS

Söndag 28.5 kl. 16.30
på Wiklöf Holding Arena

Huvudsponsor:
wiklöf holding

Matchsponsor:
TAFTEL SNACKS

Inträde 12,-
12-17 år 5,-
VÄLKOMMEN!

Personer över 65 år kommer in för 10,-
och mot uppvisandet av medlemskort i en
pensionärsförening kostar det 8,-

1,- från varje såld biljett
går till Östersjöfonden!

Mediasponsor:
ÅLAND

alandunited.ax

VIKING LINE

Andelsbanken

SkogAx

Bländö

AVIENT

Mattssons

LYYSKI FASTIGHETER

FYSIO

ALAND

LOKALTAPIOLA

LYCKSTRÖMS OFFER

SYNSAM

Ömsen FÖRSÄKRINGAR

buabil

wiklöf holding

14

Ömsen FÖRSÄKRINGAR

Bländö

bifa

NORDIC TROUT

ERIKSSON CAPITAL

Godby Shipping

LH LÅNGNÄS HAMN AB

MiniMax

VERITAS PENSIONSFÖRSÄKRING

ROCK

ÅLANDSBANKEN

Andelsbanken

SkogAx

Bländö

AVIENT

Mattssons

LYYSKI FASTIGHETER

FYSIO

ALAND

LOKALTAPIOLA

LYCKSTRÖMS OFFER

SYNSAM

Ömsen FÖRSÄKRINGAR

buabil

wiklöf holding

14

Ömsen FÖRSÄKRINGAR

Bländö

bifa

NORDIC TROUT

ERIKSSON CAPITAL

Godby Shipping

LH LÅNGNÄS HAMN AB

MiniMax

VERITAS PENSIONSFÖRSÄKRING

ROCK

ÅLANDSBANKEN

» Fotboll

Målvakten Marc Nordqvist tillfälligt tillbaka i IFK-tröjan

Linus Kankkonen blir sommarproffs

IFK Mariehamn har förstärkt sin trupp med två inhemska spelare under sommaren. Ungdomsspelaren Linus Kankkonen blir sommarproffs medan 26-åriga målvakten Marc Nordqvist är tillbaka i laget för en tremånadersejour.

IFK Mariehamn har stärkt upp sin spelartrupp under sommaren med två stycken tremånadersavtal. Den tidigare IFK-målvakten Marc Nordqvist har under våren deltagit i a-lagets träningar och är nu tillbaka.

Marc Nordqvist har 21 ligamatcher med IFK Mariehamn i bagaget. Redan 2014 fick han göra debut som 17-åring efter att målvaktskollegan **Otso Virtanen** dragit på sig ett rött kort.

Under säsongerna 2017-2018 blev det 18 matcher innan han mitt under säsongen lånades ut till norska Jerv. Säsongen 2021 blev det två sista framträdande mellan stolparna.

Ungdomsspelaren Linus Kankkonen och IFK Mariehamn har samtidigt

kommit överens om ett så kallat sommarproffsupplägg vilket innebär att 17-åringen under perioden juni-augusti i år kommer vara en del av a-laget.

– Det så kallade sommarproffsupplägget har använts redan under många år och flera ungdomsspelare som senare gjort a-lagsdebut i ligan har gått igenom upplägget, skriver klubben på sin hemsida.

Supporterföreningen har bidragit

Linus Kankkonen har redan ett ungdomskontrakt med a-laget men kan nu fokusera helhjärtat på fotbollsspelet och utvecklas i a-lagsmiljö. Linus Kankkonen spelar till vardags också med IFK Mariehamns U17-lag och farmarlaget FC Åland.

– Linus blir nästa ungdom från de egna leden som erbjuds sommarproffsupplägget och det innebär att vi tillsammans kan fokusera ytterligare på hans utveckling, kommenterar klubbdirektören **Peter Mattsson** på hemsidan.

Sommarproffsatsningen har möjliggjorts genom ett samarbete.

– Supporterföreningen Grönvitt har varit med och bidragit med en avgörande del av finansieringen vilket vi är mycket tack-samma för, kommenterar Peter Mattsson.

Text
Thomas Jonsson
thomas.jonsson@alandstidningen.ax
tel: 26 653

Marc Nordqvist spelade bland annat 18 ligamatcher för IFK Mariehamn under säsongerna 2017-2018.

Foto: Daniel Eriksson

JIK dam – Östhammars SK
söndag 28.5 kl. 15

Vi ses på Vikingavallen! – Fritt inträde – Kioskförsäljning

Huvudsponsorer:

wiklöf holding

mtryck

Optinova
#feelgoodfactory

TEAM
SPORTIA

VARUBODEN
PÅ ÅLAND

ECKERÖLINJEN

ALANDIA

VIKING LINE

ÅLANDS
SkogsIndustrier

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

Barn och ungdomssponsor:

ÅLANDSBANKEN

Mediasponsor:

ÅLAND

FC ÅLAND

DIVISION 3

FC Åland – Masku

Lördag 27.5 kl. 16.00 i Rangsby

LOKALTAPIOLA
Åland

Orkla
Suomi Finland Oy Ab

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

novaalandia
REDOVISINGSBYRÅ

ÅLANDSBANKEN

ÅLCOM

vibb

VIKING LINE

SKAALA

MARKET

ÅLAND

SRE
FOREST AB

ALANDIA
SECURITY

BYGGAB

Godby Shipping Ab

Andelsbanken
FÖR ÅLAND

MiniMax

INFICON

Ombudet

LEDAX

ALANDIA

TEAM
SPORTIA

ECKERÖLINJEN

Mattsson's

LEKIA

BYGGKONTROLL AB

bomans
TRAFIKSKOLA

Bländö
UNDERRVAR

VIBE

SkogAx

Dahlmans

Inträde: 8€, 0-17 år gratis • Försäljning av säsongkort 40€

» Fotboll

Samuel Fagerholm tillbaka till den allsvenska tränarbänken

Åländske fotbollstränaren Samuel Fagerholm tar över rodret för damallsvenska IK Uppsala om tre veckor.

Åländske fotbollstränaren Samuel Fagerholm skördade framgångar med Åland United innan han flyttade till Umeå IK – där det blev två säsonger. Efter fjolårets degradering från allsvenskan tog 30-åringen en paus från fotbollen.

På onsdagskvällen meddelade allsvenska IK Uppsala att man skrivit ett 2,5-årskontrakt med ålänningen som tar över rodret från och med den 14 juni.

– Det känns väldigt roligt. Det verkar finnas ett otroligt "go" i laget vilket är väldigt inspirerande att se. Det ska bli roligt att träffa spelarna och att få börja jobba med den här gruppen, säger han på föreningens hemsida.

Samuel Fagerholm.
Foto: Elin Ernerstedt

Uppsalaklubben ligger för närvarande på en på tionde plats i tabellen efter bland annat två segrar och tre oavgjorda matcher efter nio spelade omgångar.

– IK Uppsala Fotboll har jättefina förutsättningar i faciliteter och träningsmöjligheter. Det finns en stark vilja att bygga upp någonting från grunden med egna talanger som tar klivet upp i elitlaget, så det finns ett långsiktigt tänkt i hur man vill bedriva fotbollen i föreningen. Det är en förening som vill skapa förutsättningar för tjejer att spela fotboll på högsta nivå i Uppsala. Jag ser framemot att få bidra till det och se hur man kan skapa en bra och hållbar miljö med de resurser som finns, säger Samuel Fagerholm till hemsidan.

Långsiktig strategi

Klubbens sportchef **Julius Brekkan** leder laget fram

tills att ålänningen tar över och ser Samuel Fagerholm som en viktig pusselbit i det långsiktiga arbetet för föreningens utveckling.

– Vi är väldigt glada över att ha Samuel på plats hos oss. Samuel är precis den typ av ledare och person vi hade i vår profil när vi påbörjade rekryteringsprocessen av en ny tränare. Han passar bra in i den nya långsiktiga strategin som vi vill börja bygga i IK Uppsala Fotboll, säger Julius Brekkan på hemsidan.

För ett par veckor sedan meddelade Sollentuna FK att man gjort klart med Samuel Fagerholm som ny utbildningsansvarig för klubben.

– Samuel började smyga igång sin nya roll den 2 maj. Från mitten av juni kommer Samuel jobba heltid och vara på plats i Sollentuna, skriver man på sin hemsida då.

Ålandstidningen har sökt Samuel Fagerholm.
Thomas Jonsson

» Notisnytt

18 år gammalt simrekord slaget

SIMNING Ålands simför- enings **Wilma Daniels-son** satte nytt seniorrekord på 200 meter bröstsim på långbana under Jöns-Svenbergs- simmet och raderade

därmed ut **Erica Granesäters** 18 år gamla rekordnotering med drygt en sekund.

Den nya rekordtiden lyder på 2.53,74. **(tj)**

» Sportkalender

ÅID orientering: OL-cup 3, torsdag 1.6 i Lumparland, Skag. Första start kl 18.00. Anmälningar via IRMA eller ÅIDs kansli, senast måndag 29.5.

ÅSSF: Äventyrets Engelsk skeet lördag 27.5 kl 12 på Bredmo, 100 duvor.

ÅMK-mororsport: Öppet hus på Motorstadion 27.5 kl 10.00-15.00.

ÅID-orientering: Träning torsdag 25.5 kl 18-19, Överby, Jomala, Narmovägen-Jaktvägen.

Fri entré

Fotboll • Division 7 östra

Hammarlands IK
-
IF Ferro

Lördag 27 maj kl. 15.00
på Hammarvallen

Kiosken är öppen!

Harrys
HUGOS
Hugo Andersson Ab

ECKERÖLINJEN

ÅLANDS Skogsindustrier

Jakt- och Fiskebutik
Äventyret Ab

Mediaponsor:
ÅLAND

VARGGROPEN

SAMMANTRÄDEN

Aktieägare och intresserade inbjuds till
FÖGLÖBUTIKENS BOLAGSSTÄMMA
tisdag 6.6.2023 kl. 19.00 på
Restaurang Seagram.
Vid stämman behandlas de ärenden som anges i bolagsordningens 11§.
Föglöbutiken AB Styrelsen

ANBUD

FINSTRÖMS KOMMUN
begär in anbud på:
plogning och sandning
för säsongerna 2023-2026.
Sista anbudsdag
14.6.2023 kl 15.00.
Se mer på www.finstrom.ax/upphandlingar
Samhällsnämnden

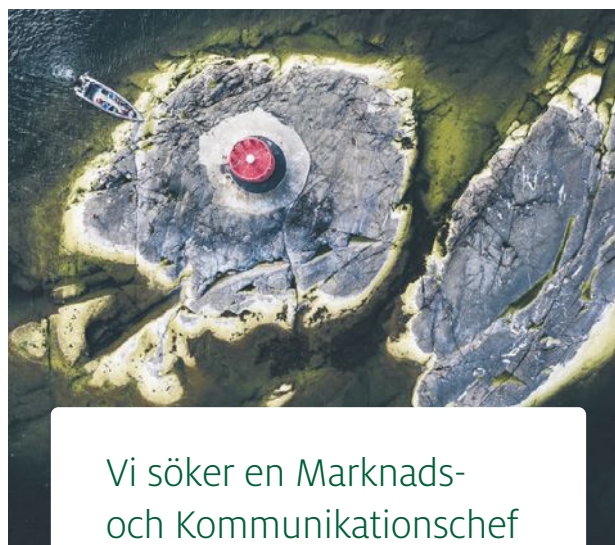
LEDIGA PLATSER

Ålands landskapsregering
INFRASTRUKTUR-
AVDELNINGEN
LEDIGANSLÅR
Lagerarbetare
vid verkstads- och
lagerenheten i Möckelö
Mer information hittar
du på regeringen.ax
Vi förvaltar och
utvecklar självstyrelsen
och samhällsresurserna
för en hållbar framtid.

Bli medlem i Demensföreningen på Åland
DEMENSFÖRENINGEN PÅ ÅLAND
www.handicampen.ax/demens/

LEDIGA PLATSER

2 självgående erfarna BYGGARBETARE
ANSTÄLLES OMGÅENDE
• Fasadarbeten • Golvgjutning
• Murning • Träarbeten
För mer info: tel. 0400 826 658
eller goransfasad@aland.net
GÖRANS FASAD & BYGG

Vi söker en Marknads- och Kommunikationschef till affärsområde Åland.

Läs mer på LinkedIn eller www.alandsbanken.ax/jobb

ÅLANDSBANKEN

MEDDELANDE

Åland GRÖNSKAR
27-28 maj
VÅRFEST PÅ LANDET
alandgronskar.ax
Arr. Skördefestens Vänner r.f.

SÄLJES

Stor strandtomt med stuga, Torsholma, Brändö

Gjutöarna i Torsholma, som har ett mycket fint läge. Tomten är ca 2,29 ha med strand mot söder, väster och norr. Rejal brygga finns. Stuga färdigställd år 2000, ca 36 kvm. Den består av 1 rum + bastu och tvättrum. Vinterbonad, eldstad, altan. Gott skick. Solpanel för belysning och kylskåp.

Utgångspris: 55 000 euro

Fastighetsbyrå Karlsson Ab
N. Esplanadg.5 RFM
www.sokarlsson.net
sok@aland.net
Tel. 0457 522 1634

LEDIGA PLATSER

LUMPARLANDS KOMMUN

lediganslår en befattning på 75% som NÄRVÅRDARE

Som närvårdare kommer du att arbeta vid kommunens effektiviserade serviceboende Kapellhagen och även göra hembesök till klienter ute i kommunen.

Din fritt formulerade ansökan skickas till info@lumparland.ax eller till Lumparlands kommun, Kyrkvägen 26, 22 630 Lumparland senast 12.6.2023.

För mer information, se www.lumparland.ax.

svt1

6.00 Trädgårdstider. **7.00** Morgonstudion. **11.00** Hemmagymna med Sofia. **11.20** Det svenska modet. **11.50** Historieätarna. **12.50** Landet runt. **13.35** Gift. **14.00** Mitt liv i Rolling Stones. **15.00** Drömslottet: Hemmafärderna. **15.50** Där ingen skulle tro att någon kunde bo.

16.20 Kryptokungen – jakten på det digitala guldet (R)

Svensk dokumentärserie från 2023.

16.40 Min pappa Marianne **FILM** ★★ ★ Svensk dramakomedi från 2020. I rollerna: Rolf Lassgård, Hedda Stiernstedt, Lena Endre.

18.30 Sverige idag Svenskt nyhetsmagasin från 2023.

19.00 Rapport

19.17 Kulturnyheter

19.28 Sportnytt

19.33 Lokala nyheter

19.45 Svenska tv-historier (R) Svensk faktaserie från 2018. Del 2 av 5. Obekvämt stämning.

20.00 Spisa med Price

Dansk matlagningsserie från 2022. Del 2 av 6. Den stora hamburgereftesten. Vi vågar lova att alla blir glada när James och Adam Price ger sig på att laga fem helt suveräna hamburgare. Hur lagar man den ultimata burgaren? Även 27/5.

20.30 Rapport

20.55 Lokala nyheter

21.00 Falkenbergarevyn

2023: Upp & ner Svensk fars från 2023. I år fyller Falkenbergarevyn 25 år. Även 27/5.

22.30 Tyst vittne

Brittiskt kriminalserie från 2021.

23.30 Flykten till Östermalm

Svensk komediserie från 2023.

23.55 Rapport

0.00 Bröllopsfixaren

FILM ★★ Amerikansk komedi från 2001. I rollerna: Matthew McConaughey, Jennifer Lopez, Bridgette Wilson.

1.45 The good place (R)

yle TV1

6.25 Yles morgon. **9.30** Husdrömmar Sicilien. **10.00** Allmänna åklagaren. **11.00** Yle Nyheter Nyland. **11.05** Yle Nyheter sydöstra Finland. **11.10** Yle Nyheter sydvästra Finland. **11.15** Yle Nyheter Tavastland. **11.20** Yle Nyheter Birkaland. **11.25** Yle Nyheter mellersta Finland och södra Savolax. **11.30** Yle Nyheter östra Finland. **11.35** Yle Nyheter Österbotten. **11.40** Yle Nyheter norra Finland. **11.45** Yle Nyheter Lappland. **11.50** Yle Oddasat. **11.54** Oddasat. **12.10** Som alla andra. **12.40** Fader Brown. **13.30** Glada takter på bondvischan. **14.42** Arkivfilmer: Suomi-Filmi 30 år. **15.00** Yles morgon - bästa bitarna. **15.55** A-Talk. **16.35** Yle Nyheter på lätt finska. **16.40** Yle Oddasat. **16.45** Novosti Yle. **16.50** Yle Nyheter på teckenspråk. **17.00** Yle Nyheter 17.00. **17.10** Fader Brown.

18.00 Yle Nyheter 18.00

18.30 Husdrömmar Sicilien

19.00 Hotel Portofino

Del 3 av 6.

20.00 Bröderna

20.29 Yle Nyheter 20.30

20.55 Sporttrutan

21.05 Dokumentärprojekt: Kåkens rosor

22.03 Yle Nyheter 21.45

22.07 Sporttrutan

22.11 Yle Nyheter Nyhetsfinland

22.20 Matchen i München

23.09 Oddasat

23.25 Brottets bukt

svt2

10.00 Forum. **13.00** Rapport. **13.03** Forum.

17.00 Rapport

17.05 Forum

17.15 Isabelle Huppert: Personligt meddelande (R)

18.10 Anslagstavlan

18.15 Nyheter på lätt svenska

18.20 Nyhetstecken

18.30 Oddasat

18.45 Utiset

18.55 Ögonblick från Svalbard (R)

Norsk dokumentärserie från 2021. Del 6 av 26.

19.00 Bortom bilden

Finskt kulturmagasin från 2021. Del 1 av 8.

19.30 Kreativa par

Finsk porträttserie från 2022. Del 1 av 6.

20.00 30 minuter (R)

Svensk intervjuiserie från 2023. Del 17 av 20. Anders Holmberg intervjuar advokatsamfundets generalsekreterare Mia Edwall Insulander. Hur ser hon på Tidöpartiernas nya kriminalpolitik?

20.30 Antikduellen (R)

Dansk antikvitetsserie från 2015. Del 1 av 20. Veckans duellanter Lis Messmann och Kristian Ry ger sig ut på första dagens inköpsrunda i trakterna kring Holbæk.

21.00 Svindlande höjder: Kärlek, hat och hämnd

Fransk dokumentär från 2022.

21.55 Hemmakultur (R)

Svensk kulturserie från 2023. Del 4 av 18.

22.00 Aktuell

22.30 Sportnytt

22.45 I guds namn

FILM ★★ ★★ Fransk drama från 2018. I rollerna: Melvil Poupaud och Denis Ménochet.

1.00 Kåge Jonsson – vardagens betraktare (R)

2.00 15 minuter från Sápmi (R)

2.15 Antikduellen (R)

2.45 Sportnytt

3.00 Nyhetstecken

3.10 Gruppchatten

yle TV2

6.50 Lilla Tvåan. **6.51** Namnsdagsgratulationer: 26.5. **6.53** Hej, Taavi. **7.00** Pikwikkänget. **7.12** Morgon med Nalle. **7.14** Simon. **7.20** Om du ger en mus ett ke. **7.32** Lilla Tvåan. **7.33** Tangramdjur. **7.44** Lilla Tvåans post. **7.50** Kiri och Lou. **7.55** Jyrki och Neponen. **7.57** Vägen till stjärnorna. **8.09** Anton Igelkott klarar upp. **8.20** Namnsdagsgratulationer: 26.5. **8.23** Lilla Tvåan. **8.24** Galaxen. **8.25** Kille, tjej, hund, katt, mus och ost. **8.36** Sadie Sparks. **8.48** Galaxen i sociala medier. **8.50** Gympastund: Skonsam stretchning. **9.00** På ödemarkens villkor. **9.30** Latela. **10.00** Betrodd man. **10.10** Genjägarna. **10.55** Norge sett från luften. **11.00** Arctic Air - kärlek i luften. **11.45** Halt and catch fire. **12.30** Kalla på ambulans! **13.10** En tvättäkta lantis. **13.40** Røvdjrens paradis. **14.31** Svalbard sett från luften. **14.35** Hästgården Heartland. **15.20** I mopedbil genom Finland. **16.00** Jägerliv. **17.00** Lilla Tvåan. **18.00** Jägerliv.

19.00 Torv och diamanter

19.50 Den nordiska naturen

20.00 Grävlingarnas hemliga värld

Del 1 av 2.

20.45 Nikki rides bikes

21.00 Vikis och Köpis reseprogram

21.45 Yle live: Ensiferum

22.45 Nothing Compares: Sinéad O'Connor.

3

7.00 Masterchef USA. **7.55** Pacific Blue. **9.40** America's funniest home videos. **10.35** The mentalist. **11.35** Masterchef USA. **12.35** Below deck Mediterranean. **13.40** Lyxfällan. **14.50** The real housewives of Atlanta. **15.50** NCIS.

16.55 The mentalist

Amerikansk kriminalserie från 2011. CBI utreder mordet på en förmögen affärsman som hade obotlig cancer. Cho konfronteras med någonting han länge har kämpat för att förtränga. Även 29/5.

17.55 Below deck Mediterranean

Amerikansk realityserie från 2021. Även 29/5.

19.00 Gordon Ramsay's 24 hours to hell and back

Amerikansk realityserie från 2020. Del 7 av 10. The Park Restaurant & Bar. Gordon Ramsay är i Oak Park, Kalifornien för att försöka rädda The Park Restaurant & Bar, en familjeägd gastro-pub.

19.55 LOL

FILM ★ Amerikansk komedi från 2012. Efter att 15-åriga Lola dumpats av sin pojkvän ställer hon in sikten på hans bästa vän, lovande musikern Gael. I rollerna: Jean-Luc Bilodeau, Douglas Booth, Miley Cyrus.

22.00 Marley och jag

FILM ★★ ★ Amerikansk komedi från 2008. John och Jenny är mitt uppe i karriären som skribenter men när pratet om barn dyker upp försöker John att fördröja det genom att skaffa en hundvalp. I rollerna: Owen Wilson, Jennifer Aniston, Eric Dane.

0.25 Die hard 4.0

FILM ★★ Amerikansk action från 2007. I rollerna: Bruce Willis, Justin Long, Timothy Olyphant.

3.15 Runner runner

FILM ★★ Amerikansk kriminaldrama från 2013. I rollerna: Ben Affleck, Justin Timberlake, Gemma Arterton.

5.05 NCIS (R)

mtv3

6.15 Aamusää. **6.25** Uutisaamu. **10.00** Emmerdale. **10.30** Kauniit ja rohkeat. **12.00** Grand Designs - uelma-asunnot. **13.01** Samalla rahalla. **14.00** Ihanat siirtolapuutarhat. **14.30** MTV Uutiset Live. **15.00** Pitääkö olla huolissaan? **16.00** Salatut elämät. **16.30** Kauniit ja rohkeat. **16.58** Uutiset. **17.05** Viiden jälkeen. **17.25** Uutiset. **17.30** Viiden jälkeen. **17.55** Uutiset.

18.05 Viiden jälkeen

18.30 Emmerdale

19.00 Seitsemän Uutiset

19.25 Tuoliruutu

19.30 Grillimestarit

Del 2 av 8.

20.00 Suurmestari

Del 10 av 10. Äänetön linnunpönttö. Desibelit paukkuvat ja erikoiset linnut laulavat.

21.00 Kuokkavieras Kataja (R)

Del 9 av 10. Kalajoki. Janne kokeilee työntekoa pizzariassa, taksikuskina ja baaritiskin takana. Kolmikko kokee johdatusta ja tekee merimatkan itsehallintoalueelle.

22.00 Kymmenen Uutiset

22.25 Tuoliruutu

22.35 MM-extra

22.55 Takaa-ajettu

1.35 Hautalehto: Kylmä syli. **2.30** Kuokkavieras Kataja. **3.25** Uelma-asunto auringon alta. **4.20** Poliisit UK: Ajojahti.

4

6.10 Hem till gården. **6.35** Köket. **6.45** Nyhetsmorgon. **13.00** TV4Nyheter. **13.10** TV4Vädet. **13.15** Köket. **13.25** Hem till gården. **13.55** Bytt är bytt. **14.55** En plats i solen.

16.55 Grand designs:

House of the year (R) Brittisk livsstilserie från 2021. Den här gången besöker Kevin fem hus som återupplivar gamla byggnader som till exempel en gammal skola som blivit ett familjehem.

18.00 Efter fem

Svenskt aktualitetsprogram från 2023. Del 117 av 131.

18.50 Bli vän med V75

Inför Elitloppet.

18.55 Efter fem, forts

19.50 Keno

20.00 TV4Nyheter

20.20 TV4Vädet

20.30 Drömpyramiden

Svensk frågesport från 2023. Del 5 av 10. Vi välkomnar Abed Alturk, 25, och Ashtar Abed Alaziz, 27, från Umeå som ska påbörja klättringen i Drömpyramiden.

21.00 Masked singer Sverige

Svensk musikunderhållning från 2023. Del 9 av 9. Så var de bara tre kvar, men vilken trio sen! Ögonbryn lär höjas när en av maskerna dyker upp hemma hos Pernilla. Och vad har Felix mamma i kikä'n?

23.00 TV4Nyheter

23.05 TV4Vädet

23.15 Pretty woman

FILM ★★ ★ Amerikansk dramakomedi från 1990. Edward är en framgångsrik affärsman på besök i Los Angeles. Han möter den prostituerade Vivian och erbjuder henne rollen som sällskapsdam. I rollerna: Richard Gere, Julia Roberts, Ralph Bellamy.

1.40 Deep impact

FILM ★★ ★ Amerikansk actiondrama från 1998.

I rollerna: Robert Duvall, Téa Leoni, Elijah Wood.

3.50 En plats i solen (R)

4.45 Younger (R)

4

6.00 Bing. **6.05** Sunny Bunnies. **6.10** Tuire ja Sateenkaarimaa. **6.35** Smurfarna. **6.45** Miraculous: Ladybugs & Cat Noirs äventyr. **7.10** Lego Friends: Vänner på viktigt uppdag. **7.20** LEGO DreamZzz. **7.45** Tara Duncan. **7.55** Angry Birds Toons. **8.00** Ett hem för hunden. **9.00** Renovera eller flytta. **10.00** Roliga hemvideor. **11.00** Onnenarpa. **12.55** Valitut Palat Collection. **13.55** Renovera eller flytta. **14.55** Större än livet. **15.55** De rika och de panka. **16.55** Onnenarpa. **17.00** Roliga hemvideor.

18.00 Villa & Utedass – de bästa renoveringarna

Del 10 av 12.

19.00 Lejongrottan USA

Del 2 av 22.

20.00 Suomi Soi

Del 4 av 6. Suomi Soi kulkee artistiensa eläimen käänekehissä. Mira Luoti kuvailee miltä tuntuu, kun oman lapsen sydän pysähtyy.

21.35 Keno ja Synttärät

21.40 Häät ennen hautajaisia

(Film: Häät ennen hautajaisia 2022).

23.35 Veikkausliiga – Oletko valmis?

23.40 The Hitman's Bodyguard

2.05 NCIS: Los Angeles. **3.05** Finlands auktionskung.

yle TEEMA FEM

8.20 Byggnaderna som förändrade staden. **8.50** Priset vi betalar. **9.50** Idrottens himmel och helvete. **10.20** Från villebråd till måltid. **11.01** Husdrömmar Sicilien. **12.00** Firestarter: Bangarra-dansarna. **13.38** På Irlands kust med Adrian Dunbar. **14.21** Komteatern - världen förändras, känsligheten består. **15.08** Gran Hotel. **15.53** Naturstund: Kinas många sidor.

16.21 Mer om filmen: Den sista metron

16.41 Kunstnerliv

17.25 Sanning eller konsekvens

17.45 Resmål ur Egenland

17.55 Yle Nyheter TV-nytt

18.00 BUU-klubben

18.30 Hemligheter - kortfilmer från hela världen

18.45 Kalla på brandkären!

Del 2. Saknad i forsen.

19.24 En liten, stor värld

Bulgariens bästa.

19.29 Yle Nyheter TV-nytt

19.53 Klipp ur Strömsö

20.00 Sin límites

Del 2 av 6. Landsförräddaren.

20.39 Före filmen: Rebellien

Spring pojke, spring. Alex Anton i rollen som en ung rebell.

20.46 Le Saboteur

En före detta sabotör återvänder till sitt arbete och en trollkarl avslöjar alla sina trick.

21.00 Kino: Det stora landet

En episk månaders västern om en tidigare sjökaptan som med sin kompass ger sig ut på den vidsträckt prärien i Vilda Västern.

svt1

6.30 Sverige idag. **7.00** Spisa med Price. **7.30** Historieätarna. **8.30** Norge på längden. **9.05** Så ska det låta. **10.05** Där ingen skulle tro att någon kunde bo. **10.35** Drömslottet: Hemmafäxarna. **11.25** Falkenbergsrevyn 2023: Upp & ner. **12.55** Gift vid första ögonkastet. **13.45** Ishockey-VM: Studio. **14.20** **SPORT** Ishockey: VM.

17.00 Fiskesnack
17.10 Flykten till Östermalm (R)
17.35 Go'kväll (R)
18.20 Antikmagasinet (R) Svensk antikvitetsserie från 2023. Del 2 av 12.

18.50 Helgmålsringning Svenskt religionsprogram från 2023. Del 21 av 55.

18.55 Sportnytt
19.00 Rapport
19.15 Äntligen! (R) Svensk dramakomediserie från 2022. Del 2 av 4.

20.00 Sverige! Svenskt kulturmagsin från 2023. Del 20 av 22. Heta countryvägen. Jill Johnson 50 firar 30 år som artist. Att sjunga med dottern och summera sin karriär har givit nytt bränsle till Sveriges okränkta countrydrottning.

20.30 Rapport
20.45 Sportnytt
21.00 Muren Svensk frågesport från 2023. Del 4 av 10. Henrik Kruusval gästar Muren i ämnet Landet runt. Edward ger regi. Johanna får sju sorters kakor. Annika briljerar i Rederiet.

22.00 Sanditon Brittisk dramaserie från 2023. Del 1 av 6. När Charlotte återvänder till Sanditon med sin fästman i släptåg tvingas hon konfrontera sina känslor för Colbourne.

22.55 Rapport
23.00 Bränn alla mina brev **FILM** ★★ ★ Svenskt drama från 2022. I rollerna: Asta Kamma August och Bill Skarsgård.

0.55 The Lincoln lawyer **FILM** ★★ ★ Amerikansk kriminaldrama från 2011. I rollerna: Matthew McConaughey och Ryan Phillippe.

yle TV1

7.00 Husdrömmar. **8.00** Yle Nyheter 8.00. **8.05** Prisma. **9.00** Yle Nyheter 9.00. **9.05** Historia. **10.00** Yle Nyheter 10.00. **10.05** Morgonettan. **10.45** Fortsättare i arbetslivet. **11.00** Yle Nyheter Nyland. **11.05** Sydöstra Finland. **11.10** Sydvästra Finland. **11.15** Tavastland **11.20** Birkaland. **11.25** Mellersta Finland och södra Savolax. **11.30** Östra Finland. **11.35** Österbotten. **11.40** Norra Finland. **11.45** Lappland. **11.50** Yle Oddasat. **11.54** Oddasat. **12.10** Symbolernas hemliga värld. **12.40** Droppen. **12.45** RSO i Musikhuset. **13.45** Tervo & Halme på jakt efter sann finskhet. **14.15** Dröm Ab. **14.45** Supermänniskor. **15.15** Skogshistorier. **15.20** Unge kommissarie Morse. **16.50** Novosti Yle. **16.55** Yle Nyheter på teckenspråk. **17.00** Yle Nyheter 17.00. **17.10** Ålska din trädgård. **17.57** En hård veckas kväll: Alla andra nyheter.

18.00 Yle Nyheter 18.00
18.10 Sporttrutan
18.15 Gårdshuset på Strömsö
18.45 Den vida naturen
19.36 Från vassar till kobbar
19.45 Morden i Midsomer
20.29 Yle Nyheter 20.30
20.45 Sporttrutan
21.00 En hård veckas kväll
21.30 Stoppa Nyqvist
22.15 Time - Försoningens tid
23.10 Ett briljant gig

svt2

10.15 Möte med (teckenspråk). **10.45** Bortom bilden. **11.15** Kreativa par. **11.45** Jakttid. **12.15** Hundraåringar berättar. **12.40** Antikduellen. **13.10** Ekonomiby-rån. **13.40** Utrikesbyrå. **14.10** Idébyrå. **14.40** 30 minuter. **15.10** Kineserna i Hollywood.

16.05 Universum (R) Brittisk vetenskapsserie från 2021.

17.00 Rapport
17.05 15 minuter från Sápmi Samiskt nyhetsprogram från 2023.

17.20 Hundraåringar berättar (R) Finsk dokumentärserie från 2022.

17.45 Ishockey-VM: Studio Svenskt sportmagasin från 2023.

18.20 Ishockey: VM **SPORT** VM. Semifinal 2.

21.00 Kulturstudion Svenskt kulturmagsin från 2023. Även 27/5.

21.05 Hultsfred - berättelsen om en musikfest-tival Svensk dokumentär från 2023. I början av 80-talet arrangerar några uttråkade ungdomar i Hultsfred en spelning med banden Ebba Grön och Dag Vag. Även 28/5.

22.20 Kulturstudion Svenskt kulturmagsin från 2023.

22.25 Hultsfred 1997 Svensk musikdokumentär från 2023. Delar från spelningar på Hultsfredsfestivalen 1997 med Rammstein, The Prodigy, Rage Against the Machine och Wu-Tang Clans konserter. Även 28/5.

23.45 Kulturstudion Svenskt kulturmagsin från 2023.

23.50 Två tyska systrar **FILM** ★★ ★ ★ ★ Tyskt drama från 1981. I rollerna: Barbara Sukowa, Jutta Lampe, Rüdiger Vogler.

1.35 Hundraåringar berättar (R)
2.00 Jakttid (R)
2.30 Fiskestugan (R)
2.50 Sportnytt

yle TV2

6.50 Lilla Tvåan. **6.51** Namnsdagsgratulationer: 27.5. **6.52** Månen och jag. **7.15** Nyckelpigan och Biet. **7.17** Humf. **7.25** Greta Gris. **7.30** Heimo och Hemmo. **7.32** Killi och Kicky. **7.37** Postis Per Specialleveranser. **7.52** Lilla Tvåan: Äventyrsmaskinen. **8.15** Elitklassen. **8.37** Hemön. **8.44** Räddningspatrullen. **8.56** Namnsdagsgratulationer: 27.5. **8.58** Lilla Tvåan. **8.59** Galaxen. **9.00** Fåret Shaun. **9.07** Best & Bester. **9.19** Vilse i Oz. **9.41** Chicky Kyckling. **9.43** Vännerna och det gröna ljuset. **9.53** Rättan Boris. **9.57** Galaxen i sociala medier. **10.00** Kummeli. **11.52** Pirjo. **12.00** I mopedbil genom Finland. **14.00** Den stora keramiktävlingen. **14.55** Sagor om sjöarna. **15.00** Grävlingarnas hemliga värld. **15.45** Otroliga Kanada. **16.35** På silvertärnans vingar. **16.50** Reinikainen.

18.25 Torv och diamanter Del 3 av 6. Svart guld och geggamoja.

19.15 Fabriken Del 1 av 6. Från-sidan-be-traktare. Två år har gått.

20.00 Vals i sommarnatten Tangon ljuder i Paviljongen i Seinäjoki, när Amadeus, Kaija Lustila, Antti Raiski och orkestern Fantasia änt-rar estraden.

20.50 Volleyboll: Estland-Finland **SPORT** Gyllene ligan.

22.45 Pulkkinen. **23.56** Sylt.

3

6.05 Svenska Hollywoodfruar. **7.00** Svenska truckers. **8.00** Nanny. **9.00** America's funniest home videos. **9.50** The real housewives of Melbourne. **10.55** Million dollar listing New York. **12.55** America's funniest home videos. **14.00** Svenska truckers. **15.05** TMZ presents: Lamar Odom: Sex, drugs & Kardashians.

16.05 Fortune fights Amerikansk dokumentärserie från 2019. Del 1 av 6. Johnny Depp har tjänat miljontals dollar på att spela fantastiska och udda roller.

17.10 A dog's purpose **FILM** ★★ Amerikansk dramakomedie från 2017. En hund återföds som olika hundraser. I rollerna: Josh Gad, Dennis Quaid, Peggy Lipton.

19.10 Snuten i varuhuset 2 **FILM** ★ Amerikansk komedi från 2015. Paul Blart är tillbaka. Den här gången åker han med sin dotter till Las Vegas där han besöker ett konvent för säkerhetsvakter. I rollerna: Kevin James, Raini Rodriguez, Neal McDonough.

21.00 Fortune fights Amerikansk dokumentärserie från 2019. Del 2 av 6. Casey Kasem. Radioikonen Casey Kasem var värd för ett populärt radioprogram i 40 år och gick i pension med en förmögenhet på 80 miljoner dollar. Även 2/6.

22.00 Joker **FILM** ★★ ★ ★ Amerikansk thriller från 2019. Om den misslyckade komikern Arthur Fleck som möts av en grym omvärld i Gotham City. I rollerna: Joaquin Phoenix, Zazie Beets, Robert De Niro.

0.30 Nätet **FILM** ★★ ★ Amerikansk thriller från 1995. I rollerna: Sandra Bullock, Jeremy Northam, Dennis Miller.

2.55 The equalizer (R) Amerikansk kriminalserie från 2022.

3.55 NCIS (R) Amerikansk kriminalserie från 2022.

4.55 Nanny (R)

mtv3

7.00 Unelma-asunto auringon alta. **8.00** Professori Balthazar. **8.10** Palomies Sami. **8.20** Ikku-Pikku Ritari. **8.30** Muumilaakson tarinoita. **8.55** Uuti-saamu. **12.00** Elokuva: Viidakkojengi. **14.00** MM-kisastudio. **14.15** **SPORT** Jääkiekko: Välierä. **16.40** MM-kisastudio. **16.50** Tanhupallon oma ohjelma. **17.00** Kaiken maailman ennätysket. **17.30** Missä olit, kun...?

18.00 MM-kisastudio
18.15 Jääkiekko: Välierä **SPORT** Välierä.

19.00 Seitsemän Uutiset
19.10 Jääkiekko: Välierä **SPORT** Välierä.

19.50 Tulosruutu
19.55 Jääkiekko: Välierä **SPORT** Välierä.

20.40 MM-kisastudio Suoran studiölähetyksen juontaa Tuomas Nyholm, asiantuntijoina Lasse Kukkonen ja Lauri Marjamäki.

21.00 Missä olit, kun...? (R)
21.30 Mr Bean (R) Del 6 av 14.

22.00 Kymmenen Uutiset
22.10 Lotto ja Jokeri
22.25 Tulosruutu
22.35 MM-extra
22.55 Beck: Kuolema Samarrassa (41)

0.45 Kova laki. **1.45** Poliisit UK: Ajojahti. **3.35** Kaaoksen kesyttäjät. **4.30** Unelma-asunto auringon alta.

4

6.00 Husjägarna - Danmark. **6.55** En plats i solen. **7.55** Grand designs Nya Zeeland. **8.55** Nyhetsmorgon. **13.00** Masked singer Sverige. **15.00** Robinson. **15.30** **SPORT** Trav: V75 Direkt.

18.55 Keno
19.00 Trav: V75 Direkt **SPORT**

20.00 TV4Nyheterna
20.20 TV4Vädrät
20.30 Drömpyramiden

Svensk frågesport från 2023. Del 6 av 10. Abed Al-turk och Ashtar Abed Alaziz från Umeå är tillbaka i studion. Hur många containrar lyckas de öppna den här gången? Programledare: Rickard Sjöberg.

20.55 Lotto, Joker och Drömvinsten Svenskt spelprogram från 2023.

21.00 Let's dance Svensk underhållning från 2023. Del 11 av 11. Följ med när kända svenskar kastar sig ut på dansgolvet tillsammans med landets bästa tävlingsdansare. Programledare: David Lindgren, Kristin Kaspersen.

23.00 TV4Nyheterna
23.05 TV4Vädrät
23.15 Let's dance - resultatshow

Svensk underhållning från 2023. Del 10 av 10. Finalisterna har gett allt på dansgolvet! Vem får lyfta den åtråvärda glasskon i säsongens sista Let's Dance? Nu avgörs det!

23.45 Kronjuvelerna **FILM** ★★ ★ Svenskt drama från 2011. Fragancia anhålls för mordförsök på direktörssonen Richard Persson. Under polisförhörtet rullas hela hennes fantastiska och märkliga livshistoria upp. I rollerna: Alicia Vikander, Bill Skarsgård, Björn Gustafsson.

2.15 Farlig förbindelse **FILM** ★★ ★ Amerikansk thriller från 1987. I rollerna: Michael Douglas, Glenn Close, Anne Archer.

4.20 En plats i solen (R)
5.15 Ambulansen Australien (R)

4

6.00 Bing. **6.05** My Little Pony: Pony life. **6.30** Krambjörarna: Välkomna till Kramland. **6.50** Miraculous: Ladybug & Cat Noirs äventyr. **7.15** K3. **7.25** Tashi. **7.40** LEGO Jurassic World: Isla Nublar's legend. **8.05** Lego City Adventures. **8.25** Arthur och Minimojerna. **8.50** Sunny Bunnies. **9.00** Roliga hemvideor. **10.00** Farmen Finland. **11.30** Diili. **13.00** Villa & Utedass - de bästa renoveringarna. **14.00** Renovera eller flytta. **15.00** Burgermännen i Nordamerika. **16.00** Stjärnor, stjärnor. **17.30** De rika och de fattiga.

18.30 Suomi Soi Suomi Soi kulkee artistien-sa elämien käännekohtissa. Mira Luoti kovailee miltä tuntuu, kun oma lapsen sydän pysähtyy.

20.00 Farmen Finland Del 13 av 14. Hämnden är ljuv. Kampen om semifinal- och finalplatserna hårdnar och det psykologiska spelets betydelse ökar.

21.35 Keno ja Synttärät
21.40 Top Gun (Top Gun/USA 1986). Top Gun berättar om ett utbildningscenter för marinens flygare, avsett för några få utvalda i USA.

0.00 På spaning med Bridget Jones. **2.15** NCIS: Los Angeles. **3.15** Finlands auktionskung.

yle TEEMA FEM

8.00 Superhjälparna. **8.30** Sanning eller konsekvens. **8.50** Resmål ur Egenland. **9.00** Framtidens drömbostäder. **9.30** Timjan, tupp & tårta. **10.30** Meningen med livet. **11.00** Anne och Anders i Norden. **12.00** Sin límites. **13.25** Edelfelt i Paris. **14.21** Ny film: About the birds and the bees. **14.35** Raw Chicks Berlin.

16.21 Efter Francotiden - familjen Alcántara
17.25 Idrottens himmel och helvete

17.55 Yle Nyheter TV-nytt
18.00 Mumindalen
18.21 Sol snart sex år
18.27 En liten, stor värld
18.30 Bildbang
18.45 Lea
19.29 Yle Nyheter TV-nytt
19.39 Sportnytt
19.50 Livet - berättelser från Svenskfinland

20.00 I konstnärens landskap Del 1 av 8.

20.54 "You talkin' to me?"
21.01 Före filmen: Rebellen
21.06 Bio Klassiker: Rebellen

En ung tjuv döms till ungdomsfängelse där han tack vare sin löparantalag vinner direktörens gunst.

22.46 Mer om filmen: Rebellen

23.06 Ny film: Fingerling Kortfilm om en ensamstående mor som känner att allt faller över henne.

23.23 Ny film: Mountain cat

23.36 Kino: Visslarna

07.00, 17.00 Bondgårdens djur: I hästarnas hage. Vi möter fölen Fatima och Nicolas som tar oss på en rundtur i hästarnas hage. Prod: Clayhill, 2021.

08.00, 18.00 Hemmagympa med Sofia Åhman, i dag fokuserar vi på styrka. Del 16 av 20.

10.30 Hemmagympa som kan utföras sittande eller stående.

12.00, 19.00 Arkivet: Arkivet: Boris & Doris "Linden". Boris och Doris besöker bygget av Linden. Producerat av TV Åland 1992.

svt24

21.00 Äntligen! - syntolkat. Svensk dramakomediserie från 2022. Del 2 av 4. **21.45** Gift vid första ögonkastet - syntolkat. Svensk realityserie från 2023. Del 6 av 10. **22.35** Kärleksrådet - syntolkat. Svensk realityserie från 2023. Del 6 av 10. **22.45** Falkenbergsrevyn 2023: Upp & ner. Svensk fars från 2023. Även 31/5. **0.15** Flykten till Östermalm - syntolkat. Svensk komediserie från 2023. **0.40** Det svenska modet - syntolkat. Svensk dokumentärserie från 2022. **1.10** Antikmagasinet. Svensk antikvitetsserie från 2023. **1.40** Utrikesbyrå.

16.00 Ögonblick från Svalbard. **16.05** Skattjägarerna. **16.35** Studio 65. **17.05** Övergivna byggnader. **17.50** Mitt år med pygmestammen. **18.40** Planet under press: Australien i lågor. **19.30** Tillbaka till Syd Korea. **20.20** Förhistoriens bestar. Brittisk dokumentärserie från 2023. **21.10** Griffs äventyr på Nya Zeeland. Nyzeeländsk dokumentärserie från 2019. **22.00** Fantastiska djur. Tysk dokumentärserie från 2018. **22.55** Allt för monarkin. Brittisk dokumentärserie från 2022. **23.45** Kroppen inifrån. **0.45** Det okända Madagaskar. **1.35** Pensio-närsbubblan.

ÅLANDS RADIO

8.00 Låshörnan: I skuggan av Kastelholm. **9.15** Gomorron - Måndag. **10.15** Torsdagsgästen. **11.00** Live på Åland. **12.00** Gomorron - Tisdag. **13.00** Arkivpärlan: Otroliga ållänningar Del 4 - Ami Lindqvist. **14.00** Radiobokserkeln. **15.00** Gomorron - Onsdag. **16.00** Jazz med Wallers. **17.15** Radiosporten Dokumentär: Fotbollslaget som fastnade i en grotta.

YLE VEGA

6.03 Eftersnack. **7.00** Väder- och sjörapport. **7.03** Kulturpodden: Tillfälligt sex eller livslång kärlek - vad gör dejtingappar och -tv med vår syn på relationer och på varandra? **7.36** Vega Musik. **8.00** Yle Nyheter med väder och sport. **8.05** Vega Lördag. **9.00** Yle Nyheter. **9.03** Vega Lördag. **10.00** Yle Nyheter med väder. **10.03** Vega Lördag: Familjen som känner stor passion för både bräd- och datspel. **11.00** Yle Nyheter. **11.03** Lördagsgästen: Milena Oksanen. **12.00** Tolvslaget från Åbo domkyrka. **12.01** Yle Nyheter. **12.03** Kvanthopp - det du inte visste att du ville veta. **12.35** Vega Musik. **12.45** Väder- och sjörapport. **13.00** Yle Nyheter. **13.03** Fritt fram. **14.00** Yle Nyheter. **14.03** Vega Eftermiddag. Dagens största nyhets-händelser och viktigaste samtalsämnen. **15.00** Yle Nyheter. Dagens viktigaste nyheter. **15.03** Vega Eftermiddag med veckans diskussioner. Dagens största nyhetshändelser och viktigaste samtalsämnen. **16.00** Yle Nyheter med sport och bätvädrat. **16.09** Vega Eftermiddag. **17.00** Yle Nyheter med väder. **17.05** Norrena & Frantz. **17.30** Vega Musik. **18.00** Yle Nyheter. **18.03** Ett ord inför helgen. **18.05** Petter söker meningens med livet: Vad skulle hända om alla hade lika mycket pengar? **18.37** Vega Musik. **19.00** Yle Nyheter. **19.15** Vega Dans. **20.00** Yle Nyheter. **20.03** Vega Dans. **21.00** Yle Nyheter. **21.03** Lux med DJ Bunuel: Musicmusicmusic. **22.00** Yle Nyheter. **22.15** Lux med DJ Bunuel: Musicmusicmusic. **0.05** Nattklassiskt.

P4

7.00 Ekot. **7.03** P4 Retro. Programledare: Robert Frank. **8.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **8.03** Ring så spelar vi. Programledare: Christer Lundberg. **10.50** Juniornyheterna Special. **11.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **11.03** Melodikrysset. **12.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **12.03** Studio 65. Om äldre. Med äldre. För äldre. En poddserie om livet efter 65 som tar upp allt mellan disco och döden. **13.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **13.03** P4 Världen. Möt presidentfruarna i världspolitiken i dagens P4 Världen lär vi känna Jill Biden, Olena Zelenska och Emine Erdogan och kvinnorna runt Putin. Programledare: Kajsa Boglind. **14.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **14.03** P4 Extra. Programledare: Titti Schultz. **16.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **21.03** P4 Musikmix. Programledare: Karin Lönnä. **23.00** Ekot 22:00. Nyheter och fördjupning - från Sverige och världen. **23.05** P4 Country. Modern country och välkända klassiker med programledare Mattias Hansson. Intervjuer med kända gäster om countrymusik och kärleken till genren. Programledare: Mattias Hansson. **0.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **0.05** Elfving 80-tal. 1989: Final i Elfving 80-tal - och vilken final sen! 1989 förändrades en stor del av Europa. **1.00** Ekot. Senaste nyheterna varje timme från Ekot. **1.02** Vaken.

Kulturmiljöinventering ska fånga Mariehamns unika karaktär

Mariehamns kulturmiljöer har inventerats under veckan. Arbetet ska vara till hjälp i hanteringen av kulturmiljöer i samhällsplaneringen.

– Tidigare har det varit ett större fokus på enskilda byggnader men inte helhetsperspektivet, säger bebyggelseantikvarie Mikael Hammerman.

I flera etapper har Ålands kulturmiljö inventerats som en del av Kulturbyråns så kallade landskapsintresseprojekt.

Just nu pågår projektets tredje etapp: inventering av kulturmiljöerna i Mariehamn som enda större stadsmiljö på Åland. Inventeringen har fokuserat på området i den äldre delen av staden och utgått från 1860-talets stadsplan.

Inventeringen dokumenterar miljöer och försöker frångå fokus på enskilda objekt. Norconsults Abs bebyggelseantikvarie Mikael Hammerman berättar att om man kan se helheten i ett kvarter kan man urskilja flera årskringor som säger någonting om stadens historia. Till exempel har kvarteren Främmanberg och Kvarnberg utformats efter behov för brandsäkerheten under slutet av 1800-talet.

– Tidigare har det varit ett större fokus på byggnader men inte helhetsperspektivet. Då är det svårt att se relationer mellan strukturer, fortsätter han.

Ylva Othzén är kulturgeograf på Norconsult Ab. Hon berättar att genom att se det bredare perspektivet kommer man kunna bevara sådant som man inte i regel tänker är en vacker del av staden men som fortfarande säger någonting om stadens historia.

– Det finns delar som ofta hamnar i skymundan men som fortfarande be-

”Vi jobbar ganska traditionellt genom att fotografera och göra kartskisser”, säger Mikael Hammerman.

rättar någonting viktigt om staden, berättar hon.

Genom att hitta det speciella i stadsmiljön hoppas att det blir lättare det som gör staden speciell. **Kyni Larpes-Nordas** från stadsarkitektkansliet berättar att det som är typiskt för Mariehamn är den mänskliga skalan. Det är få höga hus som sticker upp över trädskronorna.

– Om man står uppe på Badhusberget slås man över att man faktiskt ser väldigt få hustak. Det är nästan bara stadshuset som syns tydligt, säger Mikael Hammerman.

Mariehamn är en väldigt grön stad trots att det inte finns mycket designerade grönytor. I stället har många fastigheter mycket grönska.

– Det är nästan bara Esplanaderna som man kan kalla för grönområden, säger Kyni Larpes-Nordas.

Hur går det till när man gör en kulturmiljöinventering?

– Vi började i februari med förarbete. Vi fick mycket underlag från landskaps-

» Fakta

Projektet har som mål att förbättra metoder för hur man ska hantera värdefulla kulturmiljöer i samhällsplaneringen. År 2021 inventerades fasta Åland och 2022 Ålands skärgård och nu genomförs alltså den tredje etappen. Inventeringsarbetet och sammanställningen utförs av kulturmiljöspecialister från det svenska konsultföretaget Norconsult Ab.

regeringen att jobba med, och har efter det haft diskussioner rörande urvalet med projektets referensgrupp. Den här veckan är vi ute på fältet och då jobbar vi ganska traditionellt genom att fotografera och göra kartskisser.

Sammanställningen förväntas vara klart kommande höst.

Text
Elias Dahlén
nyheter@alandstidningen.ax
tel: 26 026

Foto
Hülya Tokur-Ehres
hulya.tokur-ehres@alandstidningen.ax
tel: 26 650

I bild: Karolina Gottberg, Ursula Koponen, Ylva Othzén, Mikael Hammerman, Kyni Larpes-Nordas, Dominicus Björkstam.

De får projektbidrag av stiftelsen Ålands Vänner

Åtta kulturorganisationer och författare får 1.000 euro i projektbidrag av stiftelsen Ålands Vänner. Dessutom delas 52 stipendier ut till åländska ungdomar som bedriver studier i första hand på högskolenivå.

Stiftelsen Ålands Vänner har för 2022 beviljat 52 studerande varsitt stipendium på 300 euro. Dessutom delas tre stipendiebelopp på 400 euro ut i

anslutning till skolavslutningarna i år. Två går till Ålands lyceum, varav ett kommer ur konstintendenten Anna-Lena Dreijers konstfond, och ett till

Ålands yrkesgymnasium.

Tio kulturorganisationer och författare lämnade in ansökningar om att tilldelas projektbidrag. Av dessa får åtta stycken

1.000 euro var.

De åtta är:

- Föreningen Brage i Helsingfors r.f., för utställningen "Folkdräkt, hundra år av organiserat dräktarbete på Brage" på Ålands kulturhistoriska museum sommaren 2023.
- **Anna Sundin** och **Mats Wickström** för en biografi över **Fanny Sundström**.
- Regnbågsfyren Åland r.f. för en fortsättning på projektet Queerhistoriskt Åland.
- **Nicklas "Nicko" Frank Smith** för bokprojek-

tet "prosalyrisk bok om Åland på 1980-talet".

- **Kjell Jahrén** för bokprojektet "Österbottnisk/åländska släkten Nyholms emigrant- och familjehistoria, med huvudfokus på bröderna **Mikael Nyholm** (1846-1928) och **Josef Nyholm** (1853-1894)".
- Språkambassadörerna r.f. för projektet "Ålandsdag i skolor" för spridning av kunskap om Åland i finska skolor.
- **Nicklas Lantz/Kvarn-teatern** för en teaterföreställning baserad på

Karin Erlandssons bok Nattexpressen.

- **Jenny Lavonius** för fortsatt forskning för en artikel om **Fanny Sundström** med bäring på Ålands mellankrigshistoria för publicering i Historisk Tidskrift för Finland.

Text
Petra Dahlgren
petra.dahlgren@alandstidningen.ax
tel: 26 641

"Det finns delar som ofta hamnar i skymundan men som fortfarande berättar någonting viktigt om staden."

Ylva Othzén

Arbetet förväntas vara sammanställt i höst.

Två ålänningar i världstävling i kokbokskonst

"The Gourmand World Cookbook Awards" är en världsomfattande tävling för gastronomiböcker som anordnas årligen sedan 1995. I år har två ålänningar vunnit de nationella tävlingarna i sina respektive kategorier och tävlar i helgen i världsfinalen. Båda är grafiska formgivare.

Annika Rehn Zetterquist på April kommunikation har formgett det axganska recepthäftet "The taste of Åland – The Ålandic dish of the century", som vann den nationella tävlingen i två kategorier: "Nordic cuisines – free publication" och "Free publication with recipes".

Den andra ålänningen i tävlingen är **Eva-Jo Hancock**, som har formgett boken "Spritz", utgiven på Scampi förlag. Den blev nationell vinnare i kategorin "Bästa cocktailbok".

Ett sextiotal länder tävlar i finalen som i år arrangeras i Umeå, Sverige. Där avgörs vilka som utnämns till "Best in the world" i de olika kategorierna.

Text

Ronja Eklund

nyheter@alandstidningen.ax
tel: 26 026

Eva-Jo Hancock har formgett boken "Spritz" som vunnit årets pris inom kategorin "Bästa cocktailbok".

Foto: Wilhelm Lindgren

genom Ålands kulturdelegation och Ålands Idrott lediganslår

specialunderstöd för kultur- och idrottsaktiviteter för barn och unga

Stödet kan sökas av kommuner och föreningar för att ordna regelbundna kultur- eller idrottsaktiviteter för barn och unga i anslutning till skoldagen. Sista ansökningsdag är den 31 augusti kl. 16.15.

Ansökan görs på fastställd blankett och riktas till Ålands kulturdelegation eller Ålands Idrott

För mer information se www.kultur.ax eller www.alandsidrott.ax

GUY FRISK

26.5 - 3.9

Nu är årets sommarutställningar öppna! Vi önskar er alla en glad sommar och välkommen till Ålands konstmuseum

Kompositionens mästare

5.5 - 17.9

En sommarkollektion

ÅLANDS KONSTMUSEUM

STORAGATAN 1 MARIEHAMN TEL +358 18 25426 WWW.MUSEUM.AX ÖPPET ALLA DAGAR 10 - 17

STAR CLUB

Gå med i Star Club! Som Star Club-medlem blir du den första att ta del av våra fantastiska erbjudanden och tips för resor till Tyskland, Finland och Åland.

Finnlines
a Grimaldi Group company

Allt under samma tak med kvalitet

Auktoriserad verkstad

- SERVICE
- Försäkrings-skador
- Vindrutebyte
- Reservdelar
- Nyckel-beställningar
- Stenskott m.m.

Toyota Verkstad

www.ohmansbil.ax

Öhmans Bil

Lövuddsvägen 3

Res till Stockholm

Flera avgångar dagligen!

Mariehamn-Stockholm

45€

Prisex. per person och bil, enkelresa

Boka på Vikingline.ax/sthlm

VIKING LINE

ÅLAND

Fredag 26 maj 2023

Åland har fått fler invånare. Bilden togs vid ett Valborgsmässa-firande på Uffe på berget.

Foto: Robert Jansson

40 fler invånare första kvartalet

Under det första kvartalet i år blev Ålands invånare 40 fler.

Flyttningen gav ett överskott på 55 personer. Det är betydligt fler än det första kvartalet 2022 då överskottet var 17 personer, uppger Åsub.

Ålands statistik- och utredningsbyrå (Åsub) har publicerat statistik om befolkningsrörelsen under första kvartalet 2023.

Det föddes 64 barn vilket är två färre än i fjol. Antalet avlidna minskade med ett tjugotal och blev 73. Födelsenettet, födda minus

avlidna, blev därför minus nio personer jämfört med ett underskott på 25 personer första kvartalet i fjol, skriver Åsub. Flyttningen gav däremot ett överskott på 55 personer.

Under årets tre första månader ökade befolkningen i Mariehamn med sju personer och på landsbygden med 46, medan den minskade med 13 i skärgården. Invånarantalet steg mest i Jomala, Hammarland och Finström.

Invånarantalet den sista mars var 30.399 personer.

Anna Jakobsson

Vet du var närmaste hjärtstartare finns?

I appen IRO Rescue synliggörs i dagsläget alla hjärtstartare som finns registrerade i Ålands Hjärtstartarregister.

Ladda ner appen IRO Rescue redan idag! www.hjartstartare.ax

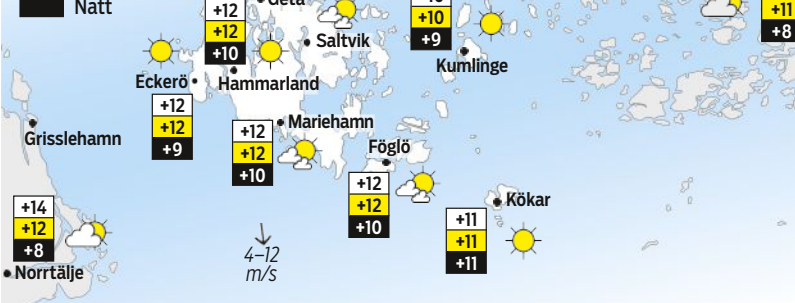
HJÄRTSTARTARE PÅ ÅLAND

International Rescue Organization

VÄDRET I DAG

Temperaturer
Dag
Kväll
Natt

PROGNOS

	LÖR	SÖN	MÅN	TIS
Mariehamn	+14 2-5 m/s	+13 6-9 m/s	+12 3-6 m/s	+14 7-10 m/s
Föglö	+14 2-5 m/s	+11 8-11 m/s	+11 3-6 m/s	+12 10-13 m/s
Geta	+14 1-4 m/s	+17 5-8 m/s	+11 2-5 m/s	+20 5-8 m/s
Kumlinge	+13 1-4 m/s	+11 7-10 m/s	+8 6-9 m/s	+12 9-12 m/s
Eckerö	+15 0-3 m/s	+16 5-8 m/s	+11 2-5 m/s	+17 5-8 m/s

SOLEN Mariehamn

idag i morgon
Upp 04:38 04:36
Dagen har ökat med 12 timmar och 9 minuter sedan vintersolståndet. Solen går nu upp 6 timmar och 5 minuter tidigare och ner 6 timmar och 4 minuter senare.

	idag	i morgon
Ner	22:37	22:39
KUSTVÄDER		
Skärgårdshavet		
Morgon	10 m/s	↓
Lunch	11 m/s	↓
Kväll	4 m/s	↓
Åland-Söderarm		
Morgon	5 m/s	↓
Lunch	10 m/s	↓
Kväll	1 m/s	↓

VATTENSTÅND Degerby

2023 26/5 -17 cm
2022 26/5 -4 cm

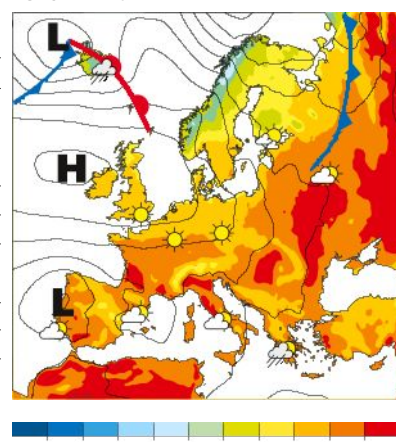
VÅGHÖJD

Skärgårdshavet
Morgon 0,7 m
Lunch 0,8 m
Kväll 0,4 m
Åland-Söderarm
Morgon 1,1 m
Lunch 1,0 m
Kväll 0,5 m

Vädret presenteras av

EUROPA I DAG

EUROPA

	Lör	VÄRLDEN	Lör
Alicante	+20	Azorererna	+16
Aten	+22	Bangkok	+37
Barcelona	+23	New Delhi	+34
Berlin	+19	Hongkong	+29
Brüssel	+18	Kairo	+38
Cypern	+28	Kanarieöarna	+19
Dublin	+16	Kapstaden	+14
Helsingfors	+15	Los Angeles	+20
Kreta	+19	Maldiverna	+29
Köpenhamn	+21	New York	+22
Lissabon	+22	Peking	+19
London	+18	Phuket	+28
Madeira	+17	Rio	+25
Malaga	+20	Sydney	+16

Läkartjänst

Hjärt- och blodtryckssjukdomar. Förebyggande sjukvård.

Dr Mats-Ola Mattsson önskar nya och tidigare patienter välkomna.

Obs! Nyhet 2023!

Dr Veronica Kavander, Hjärtspecialist, tar emot patienter från februari.

Rosali Nordqvist, Sjukskötare, specialiserad på diabetes, hjälper dig optimera ditt blodsocker med CGM, uppstart och uppföljning av patienter lämpliga för Ozempic (blodsocker och viktminskning).

Läs mer på vår hemsida www.lakartjanst.com

Boka på nätet eller via Anki, 0457-3460700, tisdagar – torsdagar kl. 16 – 18. Köpmansgatan 9.

Godby Shipping

Race

Onsdag 31 maj kl. 1700, start vid Alandica. Anmälan och mera information på www.sjofart.ax

Spring/gå 5/10km

Onsdag 31 maj kl. 1900: Hör om livet och vården ombord på Mercy Ships fartyg

LIVEMUSIK I CITY

27 maj

Valfritt kattungefoder!

Gäller Iams, Monster, Orijen och Acana torrfoder. Gäller alla storlekar.

-30%

Gäller 26.5-18.76 eller så länge lagret räcker. Max. 1 erbjudande /kund. För medl. i BonusCard. Kan ej kombineras med andra erbjudanden.

Välkommen in! Strandgatan 6, tel 13062 vard. 9.30-17.30 lö. 9.30-14.30 sö. stängt www.zoo-arken.ax Zoo Arken Ab

Stort lager PILKINGTON

Vindrutor och övrigt bilglas 2 års mont. garanti

Reparation av stenskott

Ålands Bil & Delar

Grönbacka, tel. 31 363 info@bilodelar.ax

Sållad matjord säljes

HÅKANS GRÄV
tel. 040 552 6511